

PP 100003424

DO KAŽDÉ RODINY KRAJANSKÉ NOVINY (Fr.Hrabica †)

PUBLISHED FROM JULY 1999

Stručné zprávy.Pondělí 22. května
pokračování na str. 2**Slovo vydavatele:**

O V Rye Parku, což je malá vesnice asi 150 km na sever od Canberry, se staví 198 větrných elektráren (proč ne rovnou 200??). A vypadá to příšerně. A což jsem se teprve nedávno dověděl, staví si to pro sebe nějaká důlní společnost, sice jakoby jinou společností, která jim však patří. Takže mi došlo, že od takové důlní společnosti opět dostaneme méně peněz, protože nebudou platit elektřinu, - budou mít vlastní.

Zahraniční zaměstnanci také neplatí daně, neboť jsou placeni v zahraničí.

Ono je více věcí jinak, než nám noviny, rádio a televize a zvláště

politici (mající podivné spojení s Čínou buď přímo = Carr, Keating, či jejich manželky, děti příbuzní nebo ti, kteří mají čínské manželky (Carr) říkají.

Připomíná mi to čínské turisty a miliony, které nám od nich politici slibují. Opět je to všechno jinak. Turisté z Číny si zaplatí vše předem v Číně, přiletí čínskými aerolinkami, odvezou je do hotelů, které patří Číně, jedí v čínských restauracích, nakupují v čínských obchodech, vozí je Čínou vlastněné autobusy. Ty miliony, co tu údajně čínští turisté zanechají, jsou jen v hlavách politiků a byrokratů.

Hádal bych, že Austrálie má z každého turistu asi tak 5 dolarů denně, což je úžasné, protože pokud jsem slyšel my od důlních společností většinou nedostaneme téměř nic.

Jak si dokonce vzpomínám, tak ADANI chtěla dokonce několik miliard od Queenslandské vlády, aby si otevřela důl, včetně soukromé vlakové vlečky, od dolu na pobřeží. Kolik asi slíbili politikům a byrokratům, že jim pod stolem dají, když to schválí?

Stěhl bychom si pomáhat.**Nesem Vám Noviny.**

Karel Jemelka, Praha

Tak si sedím v houpacím křesle na terásce a hledím do dálky kukuřičných a pšeničných polí. V dále obláček prachu. Aha, syn se vrací. Vozí děti do školy. Zastavil u vchodu. Vnučka a vnučka se hrnou ke mně a jeden přes druhého vyprávějí, jak bylo dnes ve škole. Anglicky. Oba plánu po zadku a posílám je k mámě se najíst. A syn jen pohybem hlavy naznačuje, že pro mě nic z pošty nevezde.

Na co já to čekám?

Každých čtrnáct dnů mi přichází poštou Noviny. Jsem rodilý Čech, dnes občan jiné země. Země tehdy Československá (dnes už zase jiná) se ke svým občanům nechovala zrovna jako vlast. Tak jsem sebral manželku a dvě děti a utekl. Utekl přes plot pod hrozbou zastřelení nebo kriminálu prostě jinam. Jinam, kde žít bylo smysluplnější. A stálo to za ten risk.

Dnes jediné, co mě s bývalou nevlástí spojuje je řeč. To je to jediné, co mi po nevlásti zbylo. Řeč rodná, v níž jsem vyrůstal je jediné, co ve mně nevlást zanechala. Tedy jakási nostalgie k řeči rodné a řeči předků. A podotýkám, že ona řeč za nic nemůže. To se jen lidí nechali zglajchšaltovat a to hnedle několikrát. A ony noviny jsou už tím jediným, co mi dnes onu řeč přináší. Čte je syn i dcera, čeština je taky jejich jazykem rodným, u vnuků používám Noviny jako Slabikář i Čítanku. A já s nimi pořád mluvím česky. Snad Bůh dá, že jim čeština nebude barbarštinou.

No, ale konec s nostalgiemi, podívejme se na fakta: No jo, no. Ale proč vlastně tohle píšu? Co jsou vlastně ony Noviny?

Noviny jsou čtrnáctideník, vydávaný v Austrálii pod titulem NOVINY čtrnáctideník slušných krajanů. Vydavatelem je pan Vratislav R.E.M.J.-Kř. Bejšák-Colloredo-Mansfeld,

Noviny vychází v Austrálii a jsou rozepisovány předplatitelům poštou. Noviny jsou ve velmi slušném formátu (žádná rudopravní plachta). Obsahují 16 stran. Obsahem je Slovo vydavatele, stručné hlavní správy (heslovitě) Dvě strany zpráv z Česka a Slovenska, dvě strany, „zajímavosti a drby“. Prostřední dvoustrana je plná bezplatných inzerátů českých a slovenských podnikatelů v Austrálii, důležité kontakty pro pobyt, pozvánky na akce pořádané Čechy a Slováky. Vše pod notickou, „domluvíte se svým jazykem“. Další strany jsou věnovány všemu možnému. Dopisům čtenářů, článkům blogerů, činnosti Country Clubu, receptům, vtipkům a jiné všehochuti, třeba zážitkům z trempování... Poslední strana věnována zajímavým článkům v Angličtině.

A nyní k problému. Noviny fungují už něco přes dvacet let. Po celou existenci dostával pan vydavatel určitý obolus na činnost od Ministerstva zahraničních věcí po schválení generálním konzulem v Sydney. . A to na základě žádosti. A najednou nic. Došlo k výměně úředníků, žádost se

zamítá. Aha, takže ani roční příspěvek na činnost a provoz krajského tisku ve výši ani ne jednoho měsíčního platu písařky na zmíněném ouřadě.

Vše podle zákona. „Platného českého zákona“ č. 218/2000 sb. No, pokusím se nyní citovat z pravidel stanovených dle výše uvedeného zákona:

2. Peněžní dar je možno poskytnout výhradně právníckým osobám (dále jen „žadatel“), zejména krajským spolkům, společností přátel ČR, sdružením absolventů českých škol, zájmovým sdružením bohemistů v teritoriu apod., na tyto programy: □

a) kulturní a vzdělávací projekty (např. organizování kulturních, vzdělávacích, společenských akcí, besed, přednášek, které přispívají k uchování českého kulturního dědictví v zahraničí; Česká škola bez hranic; vydávání časopisů, knih apod.) □ b) opravy a údržby krajských škol a jiných spolkových objektů, drobných památníků a dalších prvků českého kulturního dědictví v zahraničí. Na poskytnutí daru není právní nárok. Ministerstvo není povinno zdůvodňovat rozhodnutí o nepřidělení peněžního daru.

Hm, no jo, pan Vratislav byl jediným z tuším pětadvaceti žadatelů, který nic nedostal. (Seznam obdarovaných je k dispozici, přičemž roční částka, o kterou žádal byla ze všech obdarovaných tou nejmenší, sotva dosahující měsíčního platu písařky na tamním úřadu.

Ale, ono „Dajli nedajli medajli“ ale není všechno. Nastala doslovně šikana. Kopíruji nyní z dopisu odeslaného panem Vydavatelem několika poslancům a taky na MZV, odboru pro krajské záležitosti: „když jsme před více než 20 lety, v roce 1999, začali vydávat pro krajanů v Austrálii český čtrnáctideník „Noviny“, pan generální konzul nám nejen pomohl tím, že zajistil, aby generální konzulát odebíral dvoje výtisky Novin, ale i zajistil podporu Odboru kulturních a krajských vztahů Ministerstva zahraničních věcí ve výši 40 850 Kč. Předem jsme byli informováni o kulturních, společenských a sportovních akcích, na která jsme také předem dostávali pozvání a mohli jsme ve svých novinách i předem informovat krajanů. Na generální konzulát jsme dávali každých 14 dní do čekárny malý balíček Novin (kolem 40 výtisků) pro návštěvníky, samosebou zdarma. Bohužel nástupem paní generální konzulky Hany Flanderové se vše změnilo.

Nejenže generální konzulát přestal odebírat Noviny, ale k našemu údivu je dokonce zakázal dávat na generální konzulát. Údajně naše noviny nejsou politicky korektní a pokrokové. A taktéž od té doby jsme nedostali od ministerstva žádnou finanční podporu, i když jsme o ní žádali. Ve stejné době jsme přestali být nejen včas informováni, ale i zváni na jakékoli akce. Například o oslavě výročí 28. října a otevření výstavy 26.října jsme se dověděli až o týden později 2. listopadu. Jak tedy naše čtenáře informovat? Podotýkáme, že příchodem nové generální konzulky, JUDr. Zuzany Slovákové Ph.D. v lednu letošního roku, se nic nezměnilo. Mnohé české organizace v Austrálii přestaly proto ze strachu, že by mohly přijít o finanční podporu nejen odebírat Noviny, ale i jakkoli s nimi komunikovat. Prosím, je zde ještě vůbec nějaká možnost podpory JEDINÝCH ČESKÝCH NOVIN v Austrálii? Je možné, aby opět bylo povoleno dávat Noviny do čekárny na generální konzulát a na honorární konzuláty? Proč, jaký je důvod, že je zakázáno dávat naše noviny na konzulární čekárny? Je možné, aby generální a honorární konzuláty opět odebíraly Noviny? Je možné, aby generální konzulát a CzechTrade nás včas informovali o kulturních, politických a sportovních akcích, týkajících se Čechů v Austrálii? "

A odpovědí bylo: „děkuji za Váš mail. V odpovědi na Vaši hlavní otázku musím odkázat na rozdělení pravomocí v rámci struktur MZV. Rozhodování jednotlivých generálních konzulátů o výběru odebíraného tisku pro každý jednotlivý úřad je v pravomoci vedoucích těchto úřadů, a proto nedokáží odpovědět na Vaše otázky. Vaše téma nicméně dotáží a prokonzultuji s kolegy z příslušného teritoria a konzulární služby.

Tak a máme to. Nejen likvidace a vypínání webů, blogerů v českém prostoru ale taky likvidace krajanů, kdy jakýkoli finanční příspěvek je podmíněn nekomunikací s někým, kdo se mi nelíbí. A noviny bez informací .... A já pana Vratislava považuji za obránce jazyka českého. Koná ve snaze tento jazyk zachovat navzdory všem těm kotrmelcům jenž národ, nositel tohoto jazyka po století dělá. Odvažuji se sem kopírovat kousek z díla jednoho z podobných obránců českého jazyka, Josefa Dobrovského:

Račte otočit list

Pondělí 22. května

Osmdesát zemí Evropské unie dnes zaslalo do Bruselu společný dokument, ve kterém silně kritizují připravovanou emisní normu Euro 7. Mimo jiné Česko, Slovensko, Francie či Itálie. Z Mysu Canaveral odstartovala v neděli soukromá mise Ax-2 k vesmírné stanici ISS. A V Řecku ve volbách zvítězila konzervativní strana Nová demokracie, ale nemá většinu, proto chce usilovat o nové volby. Společnost Volvo Trucks získala objednávku na 1000 elektrických kamionů v příštích sedmi letech. České europoslance si lidé budou moci vybírat 7. a 8. června příštího roku. A Konsolidační balíček: ministr financí Stanjura tvrdí, že odpovídá dohodě. Prodej letenek je největší za poslední tři roky, už se zase létá do světa. ČHMÚ: Pozor na klíšťata! Jejich aktiva mimořádně stoupa. Vedro pokračuje, bylo kolem 28°C

Úterý 23. května

Orbán: Maďarsko schválí vstup Švédska do Severoatlantické aliance tehdy, až se vztahy mezi těmito dvěma zeměmi zlepší. Německá ministryně vnitra Nancy Faeserová je proti obnovení hraničních kontrol s Českou republikou a Polskem kvůli nelegální migraci. A Bývalá novinářka Carrollová chce po Trumpovi k původním pěti dalším deseti milionů dolarů. Průzkum: jen devět procent lidí v Británii považuje vystoupení Británie z Evropské unie nyní za úspěch. Ministryně obrany Černochová podepsala v Pentagonu česko-americkou smlouvu o obranné spolupráci. Čeští vojenští piloti v těchto dnech ve Spojených státech zkouší speciální simulační zařízení letounu F-35A. Průzkum: Češi jsou pro setrvání v Evropské unii (EU). Pro setrvání by hlasovalo 63 procent Čechů. Dohoda o ropovodu TAL: dodávky ropy z Itálie pokryjí od roku 2025 potřeby České republiky. Celý den to vypadalo na déšť, nakonec u nás ani nespřchlo. Bouřky ale řádily na Zlínsku.

Středa 24. května

Moskva v poslední době opět úspěšně získává peníze z vývozu fosilních paliv navzdory sankcím. Vědci z univerzity v San Francisku objevili mozkové signály, které ukazují, jak člověk prožívá chronickou bolest, objev by mohl pomoci v léčbě. A Německá policie ve středu v několika spolkových zemích provedla razie u členů klimatického hnutí Letzte Generation (Poslední generace). Řetězce Target v USA stáhly některé výrobky z kolekce zboží s LGBT tematikou. A Vláda schválila nákup 246 bojových vozidel pěchoty CV90 za 59,7 miliardy korun. Prezident Pavel přijal v Trnunním sále Pražského hradu britského prince Edwarda, bratra krále Karla III. Slovensko avizovalo možné dočasné obnovení kontrol na hranicích. A Na Aviatické pouti o víkend v Pardubicích se uskuteční závod vozu Ferrari s letounem. Od rána zamračeno, chladno, 16°C, odpoledne vykouklo Slunce.

Čtvrtek 25. května

Německo kvůli ilegální migraci u hranic s ČR posílaje policejní hlídky. A V amsterodamské čtvrti červených luceren ode dneška platí zákaz kouření marihuany. EU zvažuje poslat Ukrajině výnosy z 200 miliard eur zmrazených Rusku. A Je v zájmu České republiky být u obnovy Iráku, uvedl v Bagdádu ministr Lipavský. Prezident Pavel zaznamenal problémy mezi ministryni obrany Černochovou a náčelníkem generálního štábu Řehkou. Prezident Pavel je připravený zbavit bývalého hradního kancléře Mynáře mlčenlivosti v případě úniku informací. Průzkum: Češi letos tráví na sociálních sítích 147 minut denně. Studenti Vysokého učení technického v Brně představili na brněnském výstavišti prototyp malé ponorky Argo. Celý den slunečno, příjemně teplo, žádný hic.

Pátek 26. května

Euro slábne a táhne ho dolů potvrzení, že Německo - tedy největší evropská ekonomika - je v recesi. Ochranka německého kancléře Scholze zažila blamáž, když předsedu spolkové vlády objal cizí muž. Bílý dům a republikánští zákonodárci se přiblížili dohodě o navýšení dluhového stropu Spojených států. Premiér Fiala: Zavedení eura v Česku není tématem tohoto volebního období. A Ministr Rakušan: Kontroly na vnitřní hranici Schengenu jsou krajním opatřením. Vicepremiér Bartoš: Rodná čísla se v České republice neruší. Archeologové našli pozůstatky antické nádoby z 5. století př.n.l. s figurálními motivy. Cestující v Praze se budou moci od soboty 27. května svést tramvají z Modřan až na Libuň. Střídavě oblačno a zataženo, teplota do 21°C, trochu foukalo.

Víkend 27. – 28. května

Turecký prezident Recep Tayyip Erdogan podle všeho zvítězil v dnešních prezidentských volbách. Evropská strana liberálů ALDE odsoudila účast Babiše na budapešťské konferenci.

Do benátského Velkého kanálu (Canal Grande) se dostala záhadná tekutina, vodu ve městě zbarvila do fluoreskující zelené. A Zlatou palmu na festivalu v Cannes získal francouzský film Anatomie pádu. Rodičovský příspěvek může být čerpán rychleji, shodli se Jurečka a Juchelka.

Prezidentův poradce Marek uvedl, že se debatuje o možné změně ústavy - zapojení Senátu do jmenování rady ČNB. Obraz malíčky Toyen Puis, plus tard (Potom, později) se na aukci prodal za 37,44 milionu korun. Česká měna proti většině světových měn meziročně posílila. Víkend byl slunečný, teploty příjemné do 23°C.

Pondělí 29. května

Prezidentka Čaputová: Sankce zavedené proti Rusku za jeho vojenskou invazi na Ukrajinu mají svůj účinek. Česko prostřednictvím České národní banky zvýšilo v prvním čtvrtletí zlaté rezervy. Pozorovatelé: Vítěz prezidentských voleb v Turecku - prezident Erdogan měl i před nedělním druhým kolem neoprávněnou výhodu nad svým protivníkem. Americký prezident Biden a šéf Sněmovny reprezentantů McCarthy dosáhli konečné dohody na zvýšení limitu pro zadlužení Spojených států. Rusové se budou snažit zabránit schválení americko-české obranné smlouvy, řekl ředitel civilní kontrarozvědky Michal Koudelka. A Agrární komora ČR nesouhlasí se zvýšením daně z nemovitosti. Filip Pšenčík, architekt, obdržel Cenu Olgy Havlové za své úsilí pomáhat s budováním bezbariérového bydlení. Ministerstvům se nelíbí, že vládní konsolidační balíček zvyšuje rentu bývalých prezidentů zhruba na dvojnásobek. Slunečno, sucho, teploty kolem 24°C, klíšťata vystrkují kusadla.

Úterý 30. května

Umělá inteligence (AI) může vést k zániku lidstva, varovali experti včetně šéfa společnosti OpenAI. Některé země EU mají pochybnosti, zda Maďarsko patří do čela unie. A Ceny ropy se výrazně snižují kvůli nejistotě kolem dohody ohledně dluhového stropu Spojených států. EU dnes oznámila, že na letošní léto zdvojnásobí svou leteckou hasičskou flotilu kvůli výzvám, jako je nárůst počtu a intenzity lesních požárů v důsledku změny klimatu. Prezident Pavel jmenuje Fajta a Ošťádal profesory zřejmě v červnu. A Česko prohrálo první soud o nájem za ruské pozemky ve Stodůlkách. Každý Čech loni vytrídil 78 kg odpadu, pravidelně třídí 75 procent obyvatel. A Filmový festival v Karlových Varech nabídne ve třech sekcích 31 snímků. Slunečno, sucho, 24°C, na výlety ideální počasí.

Středa 31. května

Macron: Válka na Ukrajině zdaleka ještě neskončila, Rusko zemi ale nedobyde. A Severní Korea: pokus vyslat do vesmíru špionážní vojenskou družici skončil neúspěchem. Lotyšsko: parlament dnes zvolil prezidentem ministra zahraničí Rinkéviče. A Turecko: na sociálních sítích se objevily spekulace o zdraví prezidenta Erdogana. Prezident Pavel se vlakem vydal na návštěvu Rakouska - linkovým spojem. A Senát: Novými ústavními soudci se stanou Baxa, Wintr i Zemanová. Sněmovna: již je na stole návrh na zřízení vyšetřovací komise k hradním kauzám za éry Miloše Zemana. Průzkum: polovina české veřejnosti je přesvědčena o tom, že kapacita středních škol je nedostatečná a vláda se tím nezabývá. Slunečno, teploty k 25°C, sucho.

Čtvrtek 1. června

Ke skupině zemí nesouhlasících s navrženým zněním emisní normy Euro 7 se přidalo Německo. Evropský parlament vyzval členské země EU, aby neumožnily Maďarsku příští rok předsedat Radě EU. Ministr Lipavský: Neformální jednání ministrů zahraničí Severoatlantické aliance se bude příští rok konat v Praze. Zelenskyj: Ukrajina potřebuje další systémy protivzdušné obrany Patriot, dokud nedostane stíhačky F-16. Důvěra v prezidenta po nástupu Petra Pavla do funkce výrazně stoupla. Hlava státu má opět důvěru většiny Čechů. Česká národní banka rozhodla o zmírnění pravidel pro poskytování hypoték. A Finanční sektor v ČR zůstává vysoce odolný i vůči zhoršenému ekonomickému vývoji. Ministerstvo spravedlnosti navrhne zakotvit v občanském zákoníku nepřijatelnost tělesného trestání dětí. Teplo, skoro 26°C, polojasno, večer mírně ochlazení.

Pátek 2. června

Britský král Karel III. zahájil v Rumunsku svou první zahraniční cestu po květnové korunovaci. Amazon jedná s telekomunikačními firmami o levném či bezplatném volání v USA pro předplatitele služby Prime. Reuters: Experti z NASA potřebují kvalitnější data, aby vyhodnotili původ UFO. Prezident Pavel se sešel s premiérem Fialou a předsedou ANO Babišem, jednali o summitu NATO a o obranné dohodě s USA.

Stát bude po Rusku žádat nájemné u domů v Praze i u budov konzulátů. A Koruna posílila vůči oběma hlavním světovým měnám shodně o šest haléřů. Ministryně Černochová poděkovala slovenskému ministru Sklenárovi za pomoc při pořízení bojových vozidel pěchoty. Sněmovna navrhla jen dva ze šestice členů protikomunistické odbojové skupiny bratří Mašinů na udělení státního vyznamenání. Bylo takové divné zataženo, odpoledne vykouklo sluníčko, 24°C.

Víkend 3. června – 4. června

Varšava: demonstrace proti konzervativní vládě. Letecké společnosti uvedly, že jsou připraveny zabránit opakování loňského chaosu v cestování. Utah: několik škol zakázalo Bibli kvůli "vulgaritě a násilí". Expo 2025: Ósaka bude provozovat samořídící autobusy. V Praze se o víkendu jely 110. Pražské primátorky, zlato patří Dukle. A Premiér Fiala: Deficit letošního rozpočtu se nevyvíjí dobře, v létě očekáváme větší příjmy. Premiér Petr Fiala doufá, že ANO pomůže rychlému schválení smlouvy o obranné spolupráci s USA. A STEM: ANO by v květnu vyhrálo volby, druhá ODS, třetí Piráti. Víkend suchý, slunečný, teploty do 23°C ... mohlo by zapršet.

Dokončení z první strany

Odvažují se sem kopírovat kousek z díla jednoho z podobných obránců českého jazyka, Josefa Dobrovského:

„Když toto konám, nikdo, jak myslím, nebude tak tup a předpojat i všecek uchvácen pošetilým zamilováním do nějaké idey nikoli platonické, nýbrž žižiplatonické, kterouž si sám byl utvořil (bud si tato idea pomstivost', po otci zděděná, kteráž napřežena jest na všecky i na nevinné, bud' si ctižádost' nějaká, dle obrazu krále vyšperkovaná, aby, býti králem nemoha, předce sám království dostal v držení, bud' si to čížba do a honba na pochvaly dvorské, jelikož dvořané jak onen praví, na rukou mají oči a věří, co vidí, bud'si doporučení knížeti, jako kdyby na jediné hlavě spočívaly všecky důchody královské vedle ouplně záhuby zemí, bud'si to veliké proti rozumu prohřešení, jímž zpozdílec se domnívá, že takové jsou nyní časy, kdež pro udržení vlády a zachování stavu nynějšího přestupovati volno všecka pravých a dobrých politikův pravidla — slovem budtež si to jakékoliv přeludy ničemné, jež bdě i spě za psích dní a noci dle způsobu Macchiavelliho si tvoří a maluje, když se domýšlí, že panujícím zjedná bezpečnost, uváděje zemi knížeti v podezření, ji olupuje a v škodu přiváděje nikdo nebude, pravím, kdožby mne právem viniti mohl z jakési náruživosti nekalé

PS. Dovolím si sem dát jednu větu, o které si myslím, že by se mohla stát příslovím:

Aktivní aktivista horší než komunist.

Situace v sydneyjském Československém country klubu.

Byl jsem tuto sobotu večer (3.6.) s panem Josefem P. v CS Country Clubu. Byla tam malá sešlost Australských tanečnicků penzistů, a bylo roztomilé se koukat, jak dělají různé úkroky stranou, a zmateně to sebe strkají.

Za barem byla paní AB se svojí známostí, vše bylo hezké o poklidné. Koupil jsem si za pět dolarů medovník, který mi chutnal. Pan Josef dopil pivo a pak jde odešli.

Mrzí nás, že ve vedení klubu je jen pár (2/3) lidí, kteří asi nestíhají nic organizovat, aby i Česká a Slovenska Komunita mohla mít své taneční a zábavní večery, tak jako to bývalo před covidem.

Zatím tudíž nic nového a převratného. Vydavatel

Jsem dobrá víla a splním ti dvě přání. No to mě poseř, asi mne jebne. Jak si přeješ.

Epilóg o spravodlivosti alebo príbeh o tom, či sme museli urobiť za komunistickými krivdami hrubé čiary

Soňa Gyarfašová

V nedeľu 19.2 bola posledná rozhlasová časť ŠtB: Prísne tajné - prinášame ju len krátko pred dvoma temnými výročiami.

Onedlho to bude 75 rokov od Víťazného februára, nástupu komunistov k moci v Československu a ešte predtým päť rokov od vraždy novinára Jána Kuciaka a jeho snúbenice Marty Kušnírovej.

Veľmi zvláštnym spôsobom sa tu prepája domnelá minulosť so súčasnosťou, keď si vezmeme, že Ján sledoval pre Mariána Kočnera aj bývalý príslušník Štátnej bezpečnosti z odboru boja s vnútorným nepriateľom Miroslav Kriak, ktorý po nežnej revolúcii prešiel najrôznejšími lukratívnymi štátnymi funkciami...

Čo to hovorí o našej spoločnosti?

"Že niektorí sú presvedčení, že im prejdú zločiny, ak sú tieto zločiny s krytím štátnej moci. To nepotrebné zla si nesieme naďalej," hovorí jeden z našich hostí.

Štátna bezpečnosť bola zrušená v januári 1990 a označená za zločineckú organizáciu, ale jej bývalí príslušníci prešli do politiky a ekonomiky a ovplyvňujú jej chod aj ďalej, príkladom je taký Juraj Široký.

Iba tesne po nežnej revolúcii vyšlo pár pokusov o domnelú spravodlivosť, pretože tu ešte bola veľká a silná spoločenská požiadavka.

V tom čase vznikla federálna vyšetrovacia komisia 17.novembra, ktorá riešila okrem iného prípad nadporučika Zboru národnej bezpečnosti Jaroslava Oudrána - ten bezprostredne po zásahu bil do tváre a kopal mladú ženu, Katarínu Vávrovú.

A spôsobil jej tým vážne zranenia.

Súd v Litomericiach mu vymeral 4,5 roka.

To však bola skôr výnimka.

Iná vyšetrovacia komisia, ktorá vznikla na prešetrenie zásahu sviečkovej manifestácie, riešila prípad majora Alexandra Kysuckého - ten zásahu velil. V duchu "kresťanského odpustenia" však o jeho milosť u prezidenta Havla orodovali niekdajší disidenti Ján Čarnogurský a František Mikloško.

"Urobili sme chyby, nikto sa dodnes ani len neospravedlnil," hovorí druhý z menovaných.

Celú vec v tom čase dozorovali dnes o niečo známejší, vtedy ešte začínajúci prokurátori, Dušan Kováčik a Dobroslav Trnka. Práve Trnka sa neskôr vyjadril, že rozhodnutie o milosti vníma ako politické a vníma ho pozitívne.

Ako akt zmierenia.

"Do akej miery táto skúsenosť predurčila jeho kariéru neskôr?" pýtal sa rečnícku otázku jeden z hostí našej relácie, historik a právnik Lubomír Morbacher.

Po nežnej revolúcii sa vyšetrovala aj kauza pozývacieho listu, ktorého signatári a iniciátori vtedy ešte žili.

Federálnym prokurátorom bol Ivan Gašparovič, ktorý dôvodil aj tým, že všetko je už premlčané.

Podobné argumenty používalo aj ponovembrové súdnictvo, v ktorom zostali komunistické kádre.

Asi lepšie ako čokoľvek iné svedčí o tom príbeh súrodencov Eugénie Vyskočilovej a Juraja Radziwilla-Anoškina. Keď si ako politickí väzni, odsúdení velezradci, išli c rolu 1990 po rehabilitačné osvedčenie, dozvedeli sa, že im ho má odovzdať doktorka Alžbeta Trattnerová.

Teda tá istá sudkyňa, ktorá ich kedysi odsúdila.

Okrem niekoľkých sudcov z 50-tych rokov zostali po novembri v našej justícii aj tí z 80-tych rokov. Na Slovensku to bol napríklad Štefan Harabin, ktorý riešil predtým aj takzvané prvohlavové trestné činy.

"Zomierali svedkovia, obeť aj páchatelia. Ale to bol zrejme cieľ," hovoril signatár a hovorca Charty 77 Miroslav Lehký, ktorý začal pôsobiť na českom Úrade

pre vyšetrovanie a dokumentáciu zločinov komunizmu.

Ten založil český disident a chartista Václav Benda. Miroslav Lehký tu vyšetroval aj vyšetrovateľa z Horákovskej procesu Milana Moučku, ktorý v tom čase ešte žil. No všetko išlo vďaka priet'ahom súdov a zbytočnej byrokracii dostratena.

Trestu ušiel aj komunistický prokurátor Karel Vaš zodpovedný okrem iného za justičnú vraždu generála Heliodora Píku.

To, že je všetko premlčané, skonštatovali české súdy aj v prípade Bohumíra Vlačihu. Dozorca z jáchymovskej Veže smrti, ktorý prestrelil už zblízka hlavu ležiacemu a postrelenému politickému väzňovi Jaroslavovi Lukešovi, nikdy nič neľutoval.

"Mám čistý štít, myslíte si, čo chcete," hovoril aj po rokoch so všetkou aroganciou. Naďalej bol vlastne ctihodný občan...m

Jedna z mála, ktorá dostala nakoniec nepodmienčný trest, bola prokurátorka z Horákovskej procesu Ludmila Polednová-Brožová.

Mala 88 rokov, keď jej vymerali 6 rokov väzenia, no po roku ju omilostil český prezident Václav Klaus.

"Vy si naozaj myslíte, že tam nebola žiadna trestná činnosť?" hovorila o Milade tvrdohlavo dokola. Aj krátko pred svojou smrťou.

Na niekoľký pokus dostal do väzenia svojich eštabákov český disident Petr Placák. Len preto, že sa nevzdal a neodradil ho prístup úradov.

Bolo to krátko pred nežnou revolúciou, keď ho uniesli do lesa za Prahou a zbili. Petr Vrbický dostal podmienku, Ladislav Irovský a major Štátnej bezpečnosti Antonín Prchal skončili za mrežami. Hoci len na pár mesiacov.

Na Slovensku to bolo ešte horšie.

O spravodlivosť sa neúspešne kedysi snažil aj Ján Gaál, ktorého otca Floriána Gáála vyhodili v roku 1952 eštabácki vyšetrovatelia po niekoľkohodinovom výsluchu z okna 3.poschodia u Dvoch levov.

V čase, keď podával Ústav pamäti národa podnet na generálnu prokuratúru, niektorí z vyšetrovateľov jeho otca stále žili.

Len pre porovnanie:

V Česku bolo nepodmienečne odsúdených za komunistické zločiny 47 ľudí, na Slovensku bol odsúdený, a to podmienene, iba jeden jediný, niekdajší šéf Štátnej bezpečnosti Alojz Lorenc.

Nikdy u nás nevznikla inštitúcia podobná ako Úrad pro dokumentáciu a vyšetrovanie zločinov komunizmu.

Rovnako zákon o protiprávnosti komunistického režimu, ktorý sme prebrali z Českej republiky, prešiel oveľa neskôr a so zmenenými formuláciami.

Bol prakticky bezzubý.

So znením, ktoré bránilo trestať komunistické zločiny.

"To bola práca Vladimíra Mečiara a jeho poskokov," hovorí ďalší z našich hostí, politológ Martin Slávik.

Mečiar stopil aj spisy z oblastnej vyšetrovne ŠtB, takzvanvej Tisovej vily, ktoré poslúžili v politickom boji, no bránili vyšetriť komunistické zločiny.

Eštabáci, ktorých predtým vyradili v previerkach, boli za jeho éry reaktivovaní a vrátení do služby. A neskôr tvorili základ našich bezpečnostných zložiek.

"Pozrime sa len na Jaroslava Svěchtu, ktorý stál pri všetkých veľkých kauzách samostatného Slovenska," spomínal ďalší z našich hostí, investigatívny novinár a režisér prvého a posledného cyklu ŠtB-prísne tajné Lukáš Diko.

No všetko to pokračuje ďalej...a mnohí zo služobne mladších eštabákov z konca normalizácie zostali v silových a bezpečnostných zložkách dodnes...

Pozývam k našej relácii prešpikovanej archívami, no najmä so skvelými hosťami - investigatívny novinár Lukáš Diko, právnik a historik Lubomír Morbacher a politológ Martin Slávik, ktorý napísal vynikajúcu prácu plnú faktov a kontextov o trestnoprávnom vyrovnaní sa s minulosťou a mal by ju rozhodne vydať knižne.

V poslednej relácii zaznejú aj mená, ktoré viac poznáme z našich najnovších dejín alebo ak chcete nedávnej súčasnosti - Vladimír Mečiar, Ivan Gašparovič, Dobroslav Trnka či Dušan Kováčik.

Aký je ich podiel na vyrovnaní alebo nevyrovnaní sa s totalitnou minulosťou?

Čo zostalo z niekdajších snáh o spravodlivosť? A kam nás vlastne priviedli hrubé čiary?

Predčasné parlamentné voľby sa blížia: takto bude prebiehať sčítavanie hlasov!

Plus , TASR 4.5.23 - Výsledky parlamentných volieb sa sčítavajú najprv ručne, v ďalšej fáze sa sumarizujú v informačnom systéme. Upozorňuje na to Ministerstvo vnútra (MV) SR. Hlasy najprv manuálne sčíta okrsková komisia. Výsledky zapíše do on-line formulára, ktorý sa po podpise a schválení uzavrie. V druhej fáze sumarizácia hlasov prebieha výlučne v informačnom systéme.

Rezort vnútra zdôrazňuje, že transparentný systém viacnásobnej kontroly znemožňuje, aby v ktorejkoľvek fáze sčítavania a sumarizácie výsledkov dochádzalo k neoprávnenému zasahovaniu alebo úmyselnej manipulácii výsledkov volieb.

"V prvej fáze členovia okrskovej volebnej komisie delegovaní politickými stranami kandidujúcimi vo voľbách spočítavajú výsledky volieb v okrsku hlasy pre politické strany a takisto prednostné hlasy," priblížila riaditeľka odboru volieb Eva Chmelová.

Výsledky sa následne zapíšu do elektronického formulára v informačnom systéme IVIS, ktorý zároveň vykoná logickú kontrolu vložených údajov.

Keď správnosť zápisnice odsúhlasia členovia volebnej komisie, vytlačí sa, podpíše sa členmi a odošle sa do informačného systému na spracovanie. "V tomto okamihu je zápisnica uzatvorená. Nikto do nej nemôže vstupovať ani meniť údaje a po skontrolovaní okresnou volebnou komisiou sa vzápätí publikuje na stránke Štatistického úradu SR," priblížila Chmelová.

Druhá fáza zisťovania výsledkov prebieha výlučne elektronicky. Všetky zápisnice z okrskov vizuálne skontroluje okresná volebná komisia a publikuje ich na webe Štatistického úradu (ŠÚ) SR. Následne sa vygeneruje zápisnica okresnej volebnej komisie, ktorá sa odošle Štátnej komisii pre voľby a kontrolu financovania politických strán, ktorá po skontrolovaní vyhotovuje zápisnicu o výsledku volieb za celé územie Slovenska. "Všetky zápisnice sú následne publikované na stránke štatistického úradu," doplnila Chmelová.

Prípadné pochybnosti o elektronickom sčítavaní hlasov sa dajú podľa predsedu štátnej volebnej komisie Ladislava Orosza veľmi jednoducho odstrániť porovnaním údajov v elektronicky zasielaných volebných zápisniciach s údajmi v manuálne spracovaných volebných zápisniciach.

Obmedzené nie je ani vyhotovovanie odpisov a kópií zápisníc. Tie sú verejne prístupné a po podpise si môžu všetci členovia komisie urobiť kópie.

Stojí Fero na rebríku a pribíja klinec. Pod ním stojí malý chlapček a pozerá sa. Zrazu Ferovi spadne na zem klinec. Riadne zahreší a zlezie poň z rebríka. Chlapča sa mu prihovori:

„Môj ocko keď pribíja klinec, vždy má dva, keď mu jeden padne má po ruke druhý.“

Fero iba niečo zamrmle, vylezie na rebrík a o chvíľu mu padne kladivo. Opäť musí dolu, opäť nadáva a chlapček opäť komentuje: „Môj ocko má vždy dve kladivá, keď mu jedno padne má po ruke druhé.“

Fero začína byť z chlapca nervózny, a tak sa ide k plotu vyčúrať. Keď chlapec k nemu podíde a chce čosi poznamenať, osopí sa naňho: „Vari mi nechceš povedať, že tvoj ocko má dvoch pipíkov?“

„Áno má,“ prisvedčí chlapec „jeden malý, ktorým cíká a druhý veľký, ktorým čistí mamičke zuby.“

“Voice” je trik.

Článek je v angličtině na poslední straně

Zpráva od senátora Jacinta Nampijinpa Price
JSME JEDNO DOHROMADY, NE DVA
ROZDĚLENÍ.

Milý Vratislave,

Tohle je bomba, kterou se Albo snažil skrýt.

Ale teď je venku a každý Australan ji musí slyšet, než bude hlasovat o rozdělovacím “Voice”.

Víš, jak premiérka neustále opakuje, že “Voice” je “mírná změna” ústavy?

Nuže, skutečný program jeho referenda o “Voice” byl konečně odhalen.

Tajné vládní dokumenty, které byla Národní agentura pro domorodé Australany nucena zveřejnit na základě zákonů o svobodě informací, říkají, že “jakýkoli “Voice” pro parlament by měl být navržen tak, aby mohl podporovat a prosazovat proces tvorby smluv”¹.

A co je obsahem smlouvy?

Podle těchto tajných dokumentů musí obsahovat “pevné procento hrubého národního produktu. Sazby/zemědělské daně/královské poplatky”.

Dokumenty to vysvětlují:

...smlouva by mohla zahrnovat řádný podíl na rozhodování, zřízení komise pro pravdu, odškodnění, finanční vyrovnání (např. požadování procenta HDP), řešení otázek půdy, vody a zdrojů, uznání autority a zvykového práva...

Toto je přímá citace z tajných dokumentů “Voice”:
“Australané dostali celou zemi zadarmo, už by za ni měli začít platit.”

Neříká to snad vše, co potřebujete vědět?

Ale je to ještě horší.

Podle těchto dokumentů chtějí zrušit australskou vlajku, protože “australská vlajka symbolizovala nespravedlnost kolonizace”.

Proto mě tak rozčiluje, když Albo říká, že jde o skromný návrh.

Co je skromného na tom, když vás nutí změnit vlajku nebo platit procenta z celé ekonomiky jako reparační? Mně to zní jako zatraceně VELKÁ změna!

Jen aby bylo úplně jasno, takhle jejich plán funguje: Vždyť oni ten rozdělovací “Voice” zakotví v ústavě a bude tam navždy.

“Voice” nutí Australany do “smlouvy”.

Smlouva znamená, že Australané platí “Voice” ... každý rok určité procento HDP - tedy procento z ekonomiky celého národa.

Kromě toho jsou Australané nuceni platit “Voice” “sazby/zemní daň/královské poplatky”.

Proto Albo chce, abyste si mysleli, že “Voice” je pouze o nepatrné změně.

Protože až Australané zjistí pravdu, v žádném případě ji nepodpoří, natož aby ji navždy zakotvili do své ústavy.

Vaše senátorka Jacinta Nampijinpa Price

Podpurné struktury

Autor: Vidlák, 30. 04. 2023

Víte, v čem jsme naletěli úplně nejvíce?

Ne, nebylo to v tom, že kapitalismus je lepší než socialismus. On minimálně v ekonomických ohledech skutečně lepší byl. Není to ani v tom, že Havel dezinformoval, že tu nebude nezaměstnanost a sociální zabezpečení se ještě zvýší. I když to pak dopadlo poněkud jinak. Není to ani v tom, že nám tvrdili, že nikdy nevstoupíme do dalšího vojenského paktu. Ba dokonce to není ani v tom, že se tu rozkradly neskutečné peníze a celá průmyslová odvětví šla do kopru. Není to ani v tom, že přišla henta globalizace a my uvěřili, že přesun výroby do Číny bude super.

Tohle všechno je totiž úplně normálně řešitelné. To je jen otázka účetní rozvahy. Obyčejná kalkulace nákladů

a zisků a posouzení investiční výhodnosti. A k tomu trocha té lidskosti pro chudé. Je to otázka technického pokroku a vývoje. I u nás se spousta lidí dokázala uchytit na špičce světa. Dnes máme víc dobře placených lidí v IT byznysu než jsme v roce 1990 měli dobře placených horníků. Česká zbrojovka koupila americký Colt. Český Agrofert kupuje rakouskou chemičku Borealis. Dan Vávra uspěl s počítačovou hrou na americkém trhu. Ano, o hodně jsme v této zemi přišli, ale také jsme něco získali. To znamená, že tu pořád ještě máme lidi, kteří to umějí. A když to někdo umí, může to i někoho dalšího naučit. Dokonce i v dnešních podmínkách převozu zboží přes celou planetu se dá uspět.

My jsme naletěli v tom, že jsme na strašně dlouhá léta uvěřili, že všechny ty struktury, které se tu začaly po roce 1990 budovat, že jsou pro nás. Naletěli jsme na řeči o občanské společnosti. Že to budou naše podpurné struktury. Že to bude školství, které něco naučí naše děti. Že tu budou neziskovky, které se lépe než stát postarají o naše potřebné. Že tu budou média která za nás budou mluvit. Že budeme mít veřejnoprávní televizi a rozhlas a budou objektivní. Tohle byla naše hlavní chyba.

Už dávno jsme zjistili, že privatizace byla hlavně rozkrádačka a už si na to dáváme pozor. Už dávno jsme zjistili, že sociální otázka je spíš formou placení výpalného těm, kteří by jinak dělali bordel. Už dávno víme, jak je to s těmi vojenskými pakty a už také víme, co to znamená, když se zaseknou globální toky zboží a jaký sajrajt nám dokáží vnutit.

Ale až teď se do popředí dostává debata o médiích. Až teď se začíná ukazovat, že novináři České televize tu nejsou pro nás, ale pro jakési obtížně definovatelné mocné, kterým odezírají ze rtů a pro obyčejné lidi mají jen pohrdání. Tak moc námi pohrdají, že i podle analýzy rady pro rozhlasové a televizní vysílání byly prezidentské debaty neobjektivní a nadržovaly generálovi. Česká televize není česká, není ani těch, co v ní pracují. Česká televize nepracuje pro tento národ a nemluví za něj.

To samé platí pro politické neziskovky. Až teď se ukazuje, že slouží někomu jinému, než národu. Že jsou tu ne proto, aby nám pomáhaly, ale aby škodily. Vysoké školy už nevyrobí odborníky, ale aktivisty. Tak kvalitní, že po zavření jaderných elektráren v Německu začínají bojovat i proti přehradám... ze dna se uvolňuje metan... to prostě nevymyslíš. U nás zase blokují magistrálu, aby se tam jezdilo třicítkou a tvrdí, že nejlepší pro vzdělávání dětí je, když žáci budou rozhodovat o učivu... že, Kartousi?

Dlouhá léta jsme se pohybovali v mantinelech, které právě tyto struktury nastavily. Politik se potřeboval dostat do velkých médií a stál o to, aby o něm Šimon Pánek napsal něco hezkého. Bylo zapotřebí, aby se různí aktivisté kladně vyjadřovali a dávali analýzy ze kterých pak čerpala Česká televize. Dodržovalo se zdání objektivnosti a všichni jsme strašně dlouho hráli hru podle jejich pravidel. Dlouho jsme mluvili podle toho, jak oni chtěli. Jinak jsme se na obrazovku prostě nedostali. Dodnes je v naší sněmovně hodně poslanců, kteří to přesně takhle hrají a v mnoha případech ještě pořád věří, že je to tak správně, protože novináři jsou hlídací psi demokracie. Stále si ještě hodně našinců vlastně nevšimlo, že hrají podle cizích not a zkoušejí se dostat do struktur, které si drží svoje a buď si politika zformují k obrazu svému, nebo se ho snaží zlikvidovat. Však jste všichni slyšeli Rezníčka, jak okřikoval Babiše a generál si v klidu seděl a glosoval. Však jste viděli, jak Soukup proti Rajchlovi postavil dva hosty a ještě se k nim přidal. Hraj naši hru, říkej, co chceme slyšet a dostaneš prostor. Jinak budeš vymlčen nebo dehonestován.

Výsledek prožíváme právě teď. Děti se posmívají rodičům za zastaralé názory. Zkuste po škole požadovat kvalitu a náročnost. To jedině na školách soukromých, které si nemůžete dovolit. Ty veřejné, které měly být pro vaše děti, aby se něco naučily, ty už Kartousové rozložili spolu s Cermatem. Ale na vymývání mozků je to dobré až.

Na co jediné si vzpomene režimní intervju, když se ho Jindra Rajchl zeptá, co Fiala udělal pro naši zemi? Pomohl Ukrajině...

My jsme je třicet let nechali, aby si budovali za státní (tedy za naše) peníze podpurné struktury, protože jsme uvěřili, že poslouží nám. Mlčící většina, která stále ještě nepřestala sledovat Českou televizi, ta tomu ze značné části věří doteď. Vždyť oni jsou to kvůli nám... Kdy jim dojde, že to tak není? Až ve chvíli, kdy potřebují zastání. Až ve chvíli, kdy potřebují, aby se o jejich problémech začalo mluvit a zjistí, že naopak jejich problém bude bagatelizován a potlačován. Až zjistí, že hlídací psi demokracie se už dávno proměnili v arogantní namyšlená hovada, která za ně fakt mluvit nebudou.

Nám nepomůže, když budeme bojovat proti politikům. Ten panák Fiala nic neřídí. To je jen ksicht. Podívejte se na elektrikáře Stanjuru. Něco tak neschopného tu snad ještě nebylo, ale Česká televize a Milion chviliek se všemi těmi Demagogy a Manipulátory ho prostě drží. Dodnes není problém najít mraky „expertů“ právě z těchto neziskovek a dalších struktur, kteří dostanou v televizi prostor, aby řekli národu, jak skvělou vládu máme.

My potřebujeme vlastní podpurné struktury. Politiky už máme. Dokonce tolik, že se to do voleb ještě docela dost vytríbí. Uvidíte. My prostě potřebujeme, aby ty lokomotivy měly koleje. Aby měly kam jet. Potřebujeme pro naše lokomotivy udělat zázemí.

Potřebujeme, aby bylo úplně jedno, co Česká televize o našich lidech zveřejní, protože to budeme umět uvést na pravou míru a dostat to na veřejnost. Potřebujeme sami určovat témata – jako se to povedlo teď s tím ukrajinským obilím. Najednou majstrým dýchavičně reagoval na alternativu. Tohle musíme dělat častěji a ještě lépe. Potřebujeme, aby Jindra Rajchl vůbec nepotřeboval chodit k Rezníčkoví, protože si prostě udělá rozhovor jinde a se stejným dosahem. Potřebujeme to tak udělat pro všechny politiky. Ideálně tak, aby i Fiala věděl, že bez rozhovoru u Xavera či na Prvních zprávách volby prostě nevyhraje.

Potřebujeme mít podhoubí, které bude pracovat pro nás. Něco už máme. Jsou tu Parlamentní lisy, Rádio Universum, Xaver... a další a další. Tohle je to hlavní, kde se musíme koordinovat. Manšaft na hřiště by byl. Mysleli jsme si že to zázemí na stadionu poslouží i nám, když ho za naše peníze postavili, ale to byla mýlka. Slouží jen vybraným jedincům. Proto si musíme vybudovat nové zázemí. Každý náš politik který uspěje, by se měl v první řadě snažit, aby právě tohle posílil. Protože Česká televize mu nepomůže.

A my ostatní nemáme na výběr... máme-li se zachránit, musíme porazit velká média. Musíme porazit politické neziskovky. Musíme s nimi držet krok. Musíme se více a častěji dostat k tomu, abychom nastolovali témata, která veřejnoprávní intervjující nikdy nepřinesou. Není ani tak důležité, jestli budeme mít na výběr ze tří nebo čtyř politických stran. Mnohem důležitější bude, kolika lidem budeme schopni přinést jejich myšlenky.

Poslední týdny ukazují, že se skutečně mění atmosféra. Už se objevují tak velké „dezinformace“, že média klopýtají pozadu. Přicházejí témata, která Česká televize nechce, ale musí na ně reagovat. Všichni ti Jandourci, Bartkovští, Doležalové, ale i Rezníčci v poslední době vypadají, že nedělají nic jiného, než čtou alternativní weby a dost zoufale se snaží vymyslet argumenty, jak se té smršti postavit. Už cítí, že se děje něco, co prostě nemají pod kontrolou a děje se to na území, kterému ještě nedávno zcela kralovali.

Tohle musíme podporovat a rozšiřovat. Nepotřebujeme jedno velké sjednocené alternativní občanské fórum. Ale potřebujeme zkoordinované influencery na fejsbůku. Nepotřebujeme, aby se kamarádili všichni politici, byť je to ku prospěchu věci. Mnohem víc potřebujeme, aby se kamarádili blogeri a šéfredaktoři. Aby měli stále větší dosah. Aby Václavka Moravcová koukala jak sůva z nudlí, cože se to přetřásá na veřejnosti.

Jsme od toho jen kousek. Maličký kousek.

Kupčení, nebo prostě obchod? Jak prezident Pavel „přišel, narazil, zvítězil“

Zbyněk Petráček

O Petru Pavlovi v roli hlavy státu si můžeme myslet leccos. Třeba že těch 45 let strávených v armádě je v něm jako v koze. Nebo že pravidla civilní politické hry se musí ještě učit.

Leč včera ukázal, že to zvládá. Tři jím navržené kandidáty pro Ústavní soud prošli v Senátu hladce.

Byla to jeho první politická bitva, nakonec úspěšná. Když před týdnem dva z jeho kandidátů ústavněprávní výbor Senátu zamítl, působilo to jako výstraha. Ale byl to jen symbolický signál, aby si nový prezident nepřipadal jako někdo, komu Senát zobe z ruky. Prezident tedy narazil, ale zřejmě se poučil pro příště.

Pavel si hlídá image, někdy až přehnaně. Když včera říkal: „Žádné kupčení nedělám, ani dělat nebudu,“ cosi zapomněl.

Kupčení je archaický výraz pro něco špatného a to on dělat nechce. Ale nahradíme-li ho slovem moderním, jsme u politiky, což je obchod něco za něco.

Říká-li někdo, že odmítá kupčení, jako kdyby říkal, že odmítá politiku. Ale tu, jak jsme viděli včera, prezident neodmítá. Naopak ji dotáhl k vítěznému konci, když prosadil všechny tři své kandidáty pro ÚS. Řečeno po vojensku, přišel, narazil, zvítězil.

Po dobu Astonovy dovolené přebíráme úvodníky z Lidových novin se souhlasem redakce.

Kavka v zemi duchů

24.5.2023 Ondřej Neff

Na webu jsem před nějakou dobou viděl milé video. Ano, neprojevila se vada sluchu, nejste obětí zvukového klamu – i milá videa se na webu zveřejňují. Byl to záznam akce hasičů, kteří na zdvihací plošině zachraňovali kavku. Uvázla křídlem do ochranné sítě okapu. Jiná kavka se jí dokonce marně pokoušela pomoci. Museli tedy přijet lidé s obrovským nákladňákem a dvojice statných mužů pomohla ptákově z nesnázi. Nikoli bez námahy, nutno podotknout. Vše dobře dopadlo, ptákově pomozeno.

Zaujalo mě ale, že na videu jsou všichni lidé kromě hasičů rozmazaní. Akce samozřejmě vyvolala zájem, kolem nákladňáku se shromáždila spousta lidí a s napětím sledovali, jak akce dopadne. Všichni do jednoho se proměnili v duchovité postavy. Byli dokonale anonymizováni, to je stále častěji se vyskytující termín současné novořeči.

Začalo to rozmazáváním poznávacích značek automobilů, zvláště pak na fotkách bouraček. Dovedu to pochopit, právě tak jako rozmazání tváře člověka, který se z nějakého důvodu dostal do spárů policie.

Pak se to rozmohlo v zajímavé službě internetových map, které se říká street view.

Dneska se velká část ulic ve městech i vesnicích na videu. Původně tam byli zachyceni i lidé, ale někdo si stěžoval a tak je začali anonymizovat, gumovat, zmizíkovat. Nikdy jsem pro to neměl velké pochopení, ale budiž. Je to opatrnost ze strany provozovatele map. Poskytuje servis zdarma a proč by se měl nechat popotahovat nějakým kverulantem.

Přítom málo co je tak absurdní, jako hysterie a precitlivělost vůči soukromí. Slovo soukromí nemá v dnešní době žádný smysl. Rád bych věděl, kolik kamer je dnem i nocí upřeno na ono náměstí v Brně, kde hasiči zachraňovali kavku. Kdo všechno z těch rozmazaných lidí měl v kapse mobil? Kdyby operátor nevěděl, kde se zmíněná kapsa s mobilem nachází, mobil by ztratil svůj původní účel a nemohlo by se jím telefonovat. Až se člověk vynadívá

na záchranu kavky a v cukrárně si koupí kafe a zaplatí kartou, jeho banka bude vědět, že...

Nebudu pokračovat, je snad jasné, kam mířím. Tím rozmazáváním a anonymizováním a všudy přítomným ujišťováním, jak je dbáno o naše soukromí, vytváří se naprosto klamný pocit anonymity. Skutečnost je taková, že i kdybychom si na hlavu nasadili jutový pytel a prostříhli dírky pro oči, stejně bychom byli, jak se říká, nazí jako palec. Anonymizování je pouhý otravný nepříjemný prvek našeho života, činnost, která jistě i stojí nějaké peníze a reálný účel nemá žádný.

Jenže, na druhou stranu, kolik takových činností kolem nás kypí jen proto, aby z nich měl někdo dobrý pocit a nebo malá domů?

Ernest Miller Hemingway ; July 21, 1899 – July 2, 1961

Kamarádi mu říkali Ham a jednoho dne neunesl svůj život, protože si připadal na světě zbytečný a tak spáchal sebevraždu tím, že si přiložil brokovnici k hlavě.

Během svého života Hemingway přežil antrax, malárii, rakovinu kůže, zápal plic, úplavici, vysoký krevní tlak i cukrovku. Když ve válce zachránil zraněného italského ostřelovače, padl pod palbu rakouských kulometů a minometů. V nemocnici mu bylo odebráno celkem 26 úlomků střepin a kulek. Lékaři mu vyměnili prostřelené koleno za kovovou protézu. Dvakrát byl zraněn při lovu a málem také uhořel při požáru lesa. Přežil dvě letecké nehody, přežil ledvinové selhání, žloutenku, natrženou slezinu, zlomeninu lebky. Měl rozdrčený obratel a nezůstal ani ochrnutý.

Ernest Hemingway hodně pil, vypil denně pravidelně litr rumu, nebo whisky (nepočítám víno) to byla jeho každodenní norma. Zároveň skoro celý život vstával už za úsvitu. I když den před tím, do pozdních hodin pil alkohol, vstával vždy nejpozději v šest ráno, svěží a odpočatý. Jak Ernest s oblibou říkával: „Inteligentní člověk je nucen se občas opít, aby mohl strávit čas se svými blázný.“

V posledních letech svého života se spisovatel propadl do hluboké deprese, která vznikla z údajné paranoie. Myslel si, že ho všude kolem sledují agenti FBI a že v domě má namontované štenice a telefony odposlouchávané. Všude kolem sebe viděl agenty.

Doktoři léčili jeho depresi elektrickými šoky, po 13 sezeních úplně ztratil paměť a už nemohl psát...

„Tito doktoři, kteří mě oddělali elektrickým proudem, nerozumí spisovatelům... Necht' se všichni psychiatři naučí psát umělecká díla, aby pochopili, co znamená být spisovatelem... jaký smysl mělo zničení mého mozku a vymazání mé paměti, což mi znemožnilo tvořit? To jste mě rovnou mohli zabít!“, - řekl spisovatel.

Na počátku 80 let, byly archivní dokumenty z případu Ernesta Hemingwaye odtajněny a FBI přiznala, že na Kubě spisovatele skutečně po dlouhou dobu sledovala a také odposlouchávala...

V té době byl ředitelem FBI nechvalně proslulý Edgar Hoover, neodvolatelný muž s doživotní funkcí, mající v rámci boje proti komunismu a Rusku prakticky neomezené pravomoci a tak mnoho pronásledovaných umělců včetně Charlie Chaplina bylo tehdy donuceno s celými rodinami si zvolit emigraci z USA do jiných svobodnějších částí světa.

Jak ostatně řekl Ernest Hemingway, geniální autor mnoha románů a velký bojovník za mír:

„Nic není důležitější, než svoboda.“

Zajímavosti. Víte, že....

Vydavatel: Vidlák je spisovatelský pseudonym Moraváka, Daniela Sterzika. Sympatický malozemědělec má hezká vyprávění na YouTube.

Pan Kohn je se svou ženou v Paříži. Večer chtějí spolu zajít do Moulin Rouge. Trvá celou věčnost, než je paní Kohnová hotová s oblékáním. Kohn mezitím sejde do hotelové haly a čeká. Jak tam sedí, zahlédne jednu Pařížanku scházet po schodech - šarmantní, dráždivá, krásně vystrojená. Oči mu přecházejí. Pařížanka projde těsně kolem pana Kohna a zašeptá: „Tisíc franků.“ Kohn hbitě učiní protínávrh: „Pět set.“ Pařížanka pokrčí rameny a vyjde ven... Večer sedí Kohn s manželkou v Moulin Rouge. Program již začal, když se prodírá nějaká dáma na prázdné místo po Kohnově levici. Je to ta šarmantní žena z hotelového vestibulu. Posadí se, pozná Kohna, nakloní se, aby viděla, kdo sedí po jeho pravici a pak mu triumfálně pošeptá: „Tady sám vidíš, cos dostal za svých mizerných pět set franků.“

„Nemůžu uvěřit tomu, že jsi byl v bordelu za děvčkama,“ křičela Sára na manžela. „Opravdu jsi mě zklamal!“

„Nemůžeš svalovat vinu jen na mne,“ nedal se Kohn. „S tebou to nikdy takové nebylo.“

„No, to je ale tvoje vlastní vina,“ odpověděla Sára. „Nikdy jsi neřekl, že bys byl ochoten za to zaplatit!“

On: „V čem je lepší než já?“

Ona: „Chceš to v korunách, v minutách nebo v centimetrech?“

Recept No. 623

Rozhuda

Suroviny

Porce: pro 4 osoby

1 vanička měkkého tučného tvarohu čili Quark neb Ricotta cheese (250 g)

podmáslí

120 g másla

1 cibule (malá)

několik snítek pažitky

1/2 lžičky drceného kmínu

a špetka soli

varianta je, když přidáte 2 lžičky mleté papriky

Postup přípravy

Másličko nechte chvíli stát při pokojové teplotě, aby povolilo a šlo snadno rozetřít. Pak ho vložte do mísy a vařečkou trochu rozmíchejte.

Z tvarohu vylíjete uvolněnou tekutinu a teprve potom ho přidejte k máslu.

Poprašte kmínem, (varianta 2 navíc paprikou), lehce osolte a důkladně smíchejte.

Pokud chcete řidší, přidejte trochu podmáslí = se prodává v obchodech pod názvem buttermilk

Cibuli oloupejte a nakrájejte nadrobno.

Pažitku nastříhejte nůžkami na malé kousky a jemně cibuli i pažitku vmíchejte do pomazánky.

Pak už rozhudu jen namažte na pečivo = housičky či chlebaček a přikusujte k tomu třeba kousek šťavnaté kapiátky nebo rajčátka, okurčičky.

Vydavatel: Račte si všimnouti, jak někteří jsou tak ujetí v používání zdrobnělin, zvláště mne dožírá slovo „mňamka“, chlebaček, a tak dále viz autor nahoře..

Dárce spermatu před soudem. Otec 550 dětí zvyšuje riziko náhodného incestu

Michael Mlynář RP

V Nizozemsku se k soudu dostal případ muže, který ve velkém daruje sperma pro umělé oplodnění. Podle aktuálních údajů se tak stal otcem téměř 550 dětí a odborníci upozorňují na značně zvýšené riziko, že se někteří z jeho potomků stanou partnery, aniž by věděli, že mají stejného otce.

Jonathan Jacob Meijer je jedenačtyřicetiletý nizozemský hudebník, jenž si již dlouhá léta přivydělává darováním spermatu pro umělé oplodnění.

Objem jeho služeb je ovšem značný, takže reálně hrozí, že se některé z jeho téměř 550 dětí stanou partnery, aniž by věděly, že jsou ve skutečnosti sourozenci.

Prostřednictvím nadace Donorkind, která se angažuje právě na poli dárcovství a oplodnění, tak na Meijera podala žalobu žena, která dítě vzešlé z jeho genetického materiálu porodila již v roce 2018.

„Je mi špatně od žaludku, když pomyslím na možné následky,“ shrnula své pocity poté, co se o značném rozsahu Meijerova dárcovství dozvěděla.

Donorkind chce u soudu dosáhnout toho, aby Meijer již nemohl dále darovat a zároveň aby byly zničeny všechny jeho dosud uskladněné vzorky. Výjimku tvoří případy, kdy je materiál vyhrazen pro ženu, která již jedno z jeho dětí má.

Žije v Keni, prodává přes internet

Ale i kdyby soud nakonec rozhodl v souladu s požadavkem nadace, asi by to kýžený efekt nepřineslo. „Prostřednictvím internetu obchoduje s velkými spermabankami po celém světě,“ uvedl předseda Donorkindu Ties van der Meer.

Ačkoliv je tedy Meijer již několik let v Nizozemsku na takzvané černé dárcovské listině, nic mu nebrání realizovat své dárcovství nadále. Navíc sice pochází z Haagu, ale podle serveru The Telegraph nyní žije v Keni.

Nizozemská asociace gynekologů na něj přitom upozornila již v roce 2017, kdy byl podle dostupných zdrojů otcem zatím „pouze“ 102 dětí, které se narodily na deseti různých nizozemských klinikách.

Již to představuje nemalou šanci, že se jeho děti nevědomky stanou partnery, což by představovalo značné riziko pro jejich potomky.

Na nizozemských reprodukčních klinikách proto platí směrnice, podle níž může jeden muž darovat genetický materiál nejvýše dvanácti ženám nebo by z něj mělo vzejít maximálně 25 dětí v případech vícečetných těhotenství. Obě tato kritéria však Meijer značně překročil již dávno.

FYZIKA: Jak funguje relativita

Martin Tůma NevPes

Odpovědi na proč a jak funguje vesmír. Psáno pro Tima, mého syna, ale určitě si to rádi přečtou i jiní.

Drahý Time,

často se mne ptáš na to, jak vlastně funguje relativita, protože o tom každý povídá, ale málo kdo tomu doopravdy rozumí. Hlavně té fyzikální stránce věci. Tak pojďme na to ...

Základním kamenem vesmíru je to, že přírodní zákony platí stejně pro všechny a všude. Alespoň tam, kde dohlédneme našimi dalekohledy všude vidíme vesmír podle fyzikálních zákonů, které známe my. A když zkoumáme historii naší Sluneční soustavy, která za těch skoro pět miliard let procestovala velkou část vesmíru, tak i zde najdeme, že zákony nám známé platily i dávno v minulosti. A od toho se odvíjí relativita, v podstatě jde o to, aby si dva různí pozorovatelé dokázali sdělit výsledky svých měření a navzájem si rozuměli a naměřili to samé. Aby existoval způsob, jak to přepočítat.

Jedním z důležitých pojmů je vztažná soustava. Ve své podstatě si pozorovatel musí říct, kde je nahoře, kde dole, kudy doleva a naopak kudy doprava. Kdyby to neudělal, nemohl by potom nijak rozumně popsat fyzikální děje, které pozoruje. Vezmi si příklad z praxe, je fotbalové hřiště, na jednom konci je brankář v brance a to bude první pozorovatel, zatímco druhý brankář dělá opičky a pověsí se na branku hlavou dolů. První brankář kopne do míče směrem na druhou stranu. A co pozoruje: Míč nejdříve letěl vzhůru, potom padal dolů, několikrát se odrazil od podlahy a celou dobu se od pozorovatele vzdaloval. Druhý pozorovatel naopak vidí, že míč letěl dolů, potom se opakovaně odrážel o strop a celou dobu se k němu přibližoval. Oba pozorují jeden letící míč, ale každý vidí něco jiného.

Já vím, u nás to kazí to, že podvědomě používáme preferovanou vztažnou soustavu a to naši planetu. Ten druhý brankář dobře ví, že visí hlavou dolů a kde je „správně“ nahoře a dole. Ale ve vesmíru, daleko od všeho to tak jednoznačné není. Ale zpátky na zemi a další sportovní příklad. Hraje se hokej, hokejista dostane rychlou přihrávku přes střední pásmo a řítí se rychlostí 50 km/h na brankáře. Na úrovni mezikruží se pořádně opře do střely na branku, která vyletí rychlostí 100 km/h. A teď se podívejme, jak pohyb puku vidí naši pozorovatelé - hokejový útočník a brankář: Z pohledu útočníka se od něj puk vzdaluje rychlostí 100 km/h, zatímco brankář vidí pumelici o rychlosti 150 km/h. A pokračujeme, co kdyby útočník neměl volné pole, protože ho sjíždí obránce a tak by se rozhodl puk nahrát spoluhráči do tandemu. Kdyby puk jenom pustil, jel by pořád rychlostí 50 km/h. Takže musí kotouč zaseknout, aby se od něj vzdaloval rychlostí alespoň 50 km/h. Brankář pak vidí, že puk zůstal nehnutě ležet na ledě. Co vidí druhý najíždějící útočník, to jistě dovodíš.

To je princip relativity, který popsal už slavný astronom Galileo Galilei v 16. století. Tady platí, že čas plyne všem pozorovatelům stejně, hmotnost tělesa se nemění a to nejdůležitější je, že výsledná rychlost se dá vyjádřit jako součet rychlostí, třeba rychlost puku vůči brankáři je součet rychlosti hokejisty a rychlosti střely. To platilo velmi dlouho, ale na konci 19. století do toho pozorování světla, toho jak rychle se pohybuje a jakým směrem hodilo vidle.

Přesněji se jedná o Michelsonův-Morleyův experiment. V čem spočívá přesně ten experiment si milý Time když tak vygoogli, dneska nechci zabíhat do detailů, možná napíšu celý článek jenom o měření rychlosti světla, pokud Tě to bude zajímat. Ale zpátky k tématu. Logicky bys předpokládal, že kdyby ten hokejista místo hokejky měl laser a posvítí jím na brankáře (třeba aby ho oslnil a někdo jiný mohl snadno dát gól, což je nefér a nebudeme se o to dále zajímat), tak by brankář měl pozorovat, že se na něj řítí paprsek přesně rychlostí světla a 50 km rychlosti hokejisty k tomu. Jenomže ne, brankář vidí, že se k němu blíží paprsek přesně rychlostí světla. Hokejista naopak vidí, že se od něj paprsek přesně rychlostí světla vzdaluje. To nejsou výpočty, to jsou mnohokrát opakovaná měření a tisíce různých pokusů. Takže oba dva vidí, že se světlo pohybuje nepřekvapivě přesně rychlostí světla, ale někde v tom lítá těch 50 km/h rychlosti hokejisty. Co s tím? Aby bylo možno správně sdělit to, jak vidí situaci hokejisty brankářovi, musíme zrušit jednu věc a tou je stejné plynutí času všem pozorovatelům. Ve skutečnosti tomu hokejistovi vůči brankáři plyne čas nepatrně pomaleji.

Ano, je to tak. Čím rychleji se pohybuješ, tím pomaleji pro Tebe plyne čas, Kdybys seděl na fotonu a letěl s ním rychlostí světla, čas a prostor pro Tebe ztratí význam, protože jsi všude právě teď. Takový foton, který byl vyzářen při Velkém třesku, o kterém jsme si psal minule, ve skutečnosti do dnešní doby nezestárnul ani o nanosekundu, on je pořád součástí Velkého třesku, on je pořád tady a teď. Jako první s myšlenkou, že čas neplyne všem pozorovatelům stejně přišel Albert Einstein ve své speciální teorii relativity. Bylo to začátkem 20. století, tehdy už se rozdávaly Nobelovky, ale ta teorie byla natolik převratná, že mu raději dali Nobelovku za objasnění fotoelektrického

jevu, což je kvantová fyzika, tedy fyzika, které Einstein nevěřil a do smrti se s ní nesmířil. Pěkný paradox, co?

Takže si shrneme, co je to relativita - je to definování vztahu mezi dvěma vztažnými soustavami, aby pozorovatelé byli schopni si navzájem sdělit, co pozorovali a aby přitom platilo, že fyzikální zákony platí pro každého a všude. I když to znamená, že čas neplyne všem stejně.

Hmyzožrouti

Martin Konvička

Takto... pokládám celé blbnutí kolem INSEKTOFÁGIE (= pojídání hmyzu) za vyhajpovanou hysterii, možná dokonce za past, aby lidi nemysleli na skutečné zločiny tzv. "vyspělého západu" - jako omezování soukromé masové mobility, jako likvidaci přírodních stanovišť "obnovitelnou energetikou", jako ohrožení půdotvorby likvidační živočišné výroby, jako eskalaci válečného konfliktu ve východních stepích.

Ono to fungovat nebude, neb než se "hmyzožerné" nápady uskuteční, zavlaží nad Londýnem a bruselí vlajky prorokovy, nad Berlínem taky nějaká vlajka, a nad Prahou mrtvolný puch.

Ale připomněl bych, že jako lidstvo, či přesněji "severní lidstvo" už jsme jedním takovým obdobím, kdy jsme ve velkém požírali hmyz (ale taky ryby, měkkýše, oříšky, bukvice a žaludy) prošli.

Tomu období se říká "mezolit" a nastalo v době, kdy jsme už vybili a vyžrali většinu velkých kopytníků, ale ještě jsme z Blízkého východu neokopírovali zemědělství a pastvu domácích zvířat. Tedy u nás cca 8000-3000 př.n.l., ale to píšu těžce po paměti a nemíním to hledat, ono to stejně bylo v různých částech světa jindy.

V muzejích, třeba v Pavilonu Antropos v Brně, toho mezolitu moc nenadete - tak 2 vitríny. Je to logické, protože nálezů je málo, protože lidí ubylo. A nejen ubylo - zmenšily se jim kostry, trpěli více vývojovými vadami a měli horší zuby, než jejich předchůdci, paleolitičtí lovci mamutů, sobů a koní. Ti, kteří zbyli, se stáhli k řekám (ryby, raci, škeble), a na pobřeží moří a jezer (dtto., ale u nás těch moří ani jezer moc nebylo). Holt když si vyžerete zdroje...

(Taky je zajímavé, že ta doba koinciduje s největším zalesněním Evropy vůbec. Generace paleoekologů to dlouho sváděly na příhodné klima, dokonce se tomu období říkalo "holocénní klimatické optimum", ale ono to spíš bylo tím, že ty dřeviny neměl kdo okusovat a vyvracet - slonovití a nosorožci dávno K.O., praturů, zubrů či jelenů málo, protože co se dalo ulovit a sežrat, to se ulovilo a sežralo).

Tak abychom věděli, kam míříme. Akorát v těch řekách a jezerech moc ryb, raků ani škeblí nebude.

Odkaz na ten Carlonův film:

<https://rumble.com/v2kivue-tucker-carlson-originals-let-them-eat-bugs-full-episode.html>

„Jak se jim daří, pane Kohn?“*ptá se pan Stern svého známého, kterého léta neviděl. „Špatně.“*

“ A čím se živěj? “

“ Pronajímám okna. “

„Okna? A na co?“

“ Na průvody. “ “ A kde bydlej? “

“ V Maiselový. “

„Ale v Maiselový žádný průvody nechoděj?“

„Dyť jim říkám, že se mi daří špatně.“

Studentky měly napsat esej, která by pojednávala o náboženství, sexu a tajemnu. Nejkratší práce měla jednu větu: Bože, jsem těhotná! Ale s kým?

Dobrý den, volá vám tajná služba. „Ano, vím.“ „Jak to?“ „Dovolali jste se mi na vypnutý mobil.“

Anička donesla ze školy: poznámku: "Vaše dcera nic neumí." Otec si poznámku přečetl a připsal pod ní: "Právě proto ji posílám do školy!"

V nacpaném autobusu:

Ona: „Ihned dejte tu ruku pryč. Vy... Vy neééé!“

Vystresované rostliny křičí o pomoc, říká izraelská studie. Nejvíce reagují na žízeň a pořezení

CTK = Lidské ucho se nevyvinulo tak, aby slyšelo zvuky, které vydávají rostliny, když trpí stresem. Řada jiných organismů se jimi ale může řídit – podle nové studie se totiž tento „zelený křik“ nese až na vzdálenost jednoho metru.

Jak zní vystresovaná rostlina? Trochu jako praskající bublinková fólie. Výzkumníci z Izraele 30. března v časopise Cell popsali, že rajčata a tabák, které jsou kvůli dehydrataci nebo zkrhnutí stonků ve stresu, vydávají zvuky, jejichž hlasitost je srovnatelná s běžnou lidskou konverzací. Frekvence těchto zvuků je sice pro lidské uši příliš vysoká, ale pravděpodobně je slyší hmyz, jiní savci a možná i jiné rostliny.

„Dokonce i na tichém poli zní ve skutečnosti zvuky, které neslyšíme – a tyto zvuky nesou informace,“ vysvětluje vedoucí autorka práce Lilach Hadanyová, evoluční biologka a teoretička na univerzitě v Tel Avivu. „Existují zvířata, která tyto zvuky slyší, takže je možné, že dochází k velké akustické interakci.“

Ultrazvukové vibrace byly u rostlin sice zaznamenány už dříve, ale nový výzkum je prvním důkazem, že se tyto zvuky šíří vzduchem. To je důsledek, který z této činnosti dělá něco mnohem důležitějšího, než se vědci zatím domnívali. Má to totiž přímý dopad na okolí rostlin. „Rostliny neustále interagují s hmyzem a dalšími živočichy a mnoho z těchto organismů používá ke komunikaci zvuk, takže by pro rostliny bylo velmi suboptimální, kdyby zvuk vůbec nepoužívaly,“ říká Hadanyová.

Sucho a řez

Výzkumníci pomocí mikrofónů nahrávali zdravé i stresované rostlinky rajčat a tabáku, nejprve ve zvukotěsné akustické komoře a poté v hlučnějším prostředí skleníku. Rostliny stresovali dvěma metodami: několikadenním nezaléváním a seřiznutím stonků.

Po nahrání rostlin výzkumníci vycvičili algoritmus strojového učení, aby rozlišil mezi nestresovanými rostlinami, žíznivými rostlinami a rostlinami pořezenými.

Tým zjistil, že stresované rostliny vydávají více zvuků než ty nestresované. Zvuky rostlin připomínají praskání nebo cvakání; jedna stresovaná rostlina vydává přibližně 30 až 50 těchto cvaknutí za hodinu ve zdánlivě náhodných intervalech, nicméně „klidné“ rostliny vydávají mnohem méně zvuků. „Když rajčata nejsou ve stresu, jsou velmi tichá,“ doplňuje Hadanyová.

Volání o vodu

Rostliny vystavené vodnímu stresu začaly vydávat zvuky dříve, než byly viditelně dehydratované, zjistili vědci. Frekvence zvuků dosáhla vrcholu po pěti dnech bez vody a poté se opět snížila, když rostliny zcela vyschly.

Typy vydávaných zvuků se lišily podle příčiny stresu. Algoritmus strojového učení dokázal přesně rozlišit mezi dehydratací a stresem z pořezení, a dokázal dokonce rozeznat, jestli zvuky pocházejí z rostliny rajčete, nebo tabáku.

Studie se sice zaměřila na rajčata a tabák, protože se nejsnadněji pěstují, vědci se ale podívali i na řadu dalších druhů rostlin. „Zjistili jsme, že spousta rostlin vydává zvuky, když trpí stresem – například rostliny kukuřice, pšenice, vinné révy a kaktusů,“ vysvětluje vědkyně.

Přesný mechanismus vzniku těchto zvuků zatím není jasný, ale vědci předpokládají, že by mohl být způsobený tvorbou a praskáním vzduchových bublin v cévním systému rostliny nebo kavitací.

Účel vydávání zvuků vědci neznají
Jestli rostliny vydávají tyto zvuky za účelem komunikace s jinými organismy, vědci také zatím neví. Ale už jen samotný fakt, že tyto zvuky existují, má velké ekologické a evoluční důsledky. „Je možné, že se jiné organismy mohly vyvinout tak, aby tyto zvuky slyšely a reagovaly na ně,“ říká Hadanyová.

„Například mūra, která má v úmyslu naklást vajíčka na rostlinu, nebo živočich, který má v úmyslu rostlinu sežrat, mohou tyto zvuky využít jako vodítko při svém rozhodování,“ domnívá se vědkyně.

Zvuky by mohly poslouchat i jiné rostliny a mít z nich užitek. Z předchozích výzkumů se totiž ví, že rostliny mohou reagovat na zvuky a vibrace.

Hadanyová a několik dalších členů jejího týmu už dříve prokázali, že rostliny zvyšují koncentraci cukru v nektaru, když „slyší“ zvuky vydávané opylovači. Další studie zase ukázaly, že rostliny v reakci na zvuky mění expresi svých genů. „Pokud mají ostatní rostliny informace o stresu dříve, než k němu skutečně dojde, mohly by se na něj připravit,“ doplňuje Hadanyová.

Výzkum, který může pomoci

Podle autorů by se zvukové záznamy rostlin mohly využívat v zemědělských zavlažovacích systémech ke sledování stavu hydratace plodin a k efektivnějšímu rozdělování vody.

„Víme, že existuje spousta ultrazvuků – pokaždé, když použijete mikrofón, zjistíte, že spousta věcí vydává zvuky, které my lidé neslyšíme. Ale skutečnost, že rostliny tyto zvuky vydávají, otevírá zcela nové možnosti komunikace, odposlechu a využití těchto zvuků,“ říká spoluautor studie Yossi Yovel, neuroekolog z univerzity v Tel Avivu.

„V současné době zkoumáme reakce jiných živočichů i rostlin na tyto zvuky a také naši schopnost identifikovat a interpretovat zvuky ve zcela přirozeném prostředí,“ uzavírá Hadanyová.

První pacienti dostali na zkoušku zubní implantáty se speciálním povrchem. Umožní zubu zarůst a držet

Praha 2023 Tereza Janoušková Bartůňková,

Titanové klouby, kosti nebo zuby z 3D tiskárny, i takové implantáty už lékaři v praxi využívají. Na Fakultě stavební Českého vysokého učení v Praze se ale teď zaměřili na hledání ideálního povrchu implantátu. Tedy takového, do kterého by kost dobře zarostla a náhrada tak déle vydržela. Speciální povrchovou úpravu už aplikovali například na zubní implantát, který na zkoušku dostali i první pacienti.

„Ten implantát, na který se díváme, to je část, která přijde do kosti,“ malý kovový váleček, v podstatě umělý zubní kořen, mi ukazuje student doktorského studia na Katedře mechaniky ČVUT Luboš Řehounek. „Můžete si ho vzít do ruky, je opravdu malý, asi tak centimetr a na šířku asi 3,8 mm. Takže aby se vešla ta struktura na povrch implantátu, musí být velice malá,“ vybízí mě.

Speciální povrch

Povrch implantátu není hladký, ale má speciální pórovitou úpravu. Při navrhování této nové povrchové struktury implantátů se odborníci inspirovali u motýlů.

„Je to struktura v motýlích křídlech, akorát tam odráží světlo. A podle toho mění motýli svojí barevnost. Ta struktura je vlastně tvořená sinovými a kosinovými funkcemi,“ vysvětluje mi biomechanik Aleš Jíra.

Lepší než běžné materiály

Díky porézni struktuře s malinkými otvory může kost do implantátu zarůst a pevně se s ním spojit. Tím pak

lépe a déle drží. A to je rozdíl oproti běžně využívaným šroubovitým zubním náhradám.

„V podstatě je to forma vrutu, která se zašroubuje do tkáně, ten implantát má počáteční stabilitu, ale neumožňuje vytvořit porézni strukturu, aby ta kost tam vrostla,“ pokračuje Aleš Jíra.

Nové zubní implantáty zatím ještě nejsou schválené pro běžné využití v ordinacích zubařů, i tak je už ale někteří pacienti mají na zkoušku.

„Pár už je jich implantovaných, vyrobených na zakázku, ten první, to budou už tři roky, ale máme informaci, že stále drží, tak je to na dobré cestě,“ dodává.

Výroba pomocí 3D tisku

Implantát s takovým povrchem nejde vyrobit jinak než metodou 3D tisku. Na fakultě stavební vznikají na 3D tiskárně ale jen plastové modely.

„Jedna komora se naplní prachem, druhá je v první fázi volná. A přes tu komoru s prachem jezdí roler, který vždy přetáhne tenoučkou vrstvou prachu do tiskové části. Přesně v těch lokacích, kde má vzniknout implantát, míří laser a ten svařuje ten prach,“ vysvětluje Aleš Jíra.

Samotné implantáty z titanového prášku pak vyrábí specializovaná česká firma na daleko větší tiskárně.

Porézni struktury implantátů je ale více. Lékaři už teď využívají například kloubní náhrady s trámčitou strukturovou. To si můžeme představit jako propojené sloupečky a mezi nimi dutinky. Jenže podle Luboše Řehounka taková povrchová úprava není dokonalá.

„Protože to jsou sloupečky, jsou náchylné na to, aby se odštíply, a to je nežádoucí, může se pak v těle pacienta zanítit okolní tkáň,“ říká.

Proto by podle Aleše Jíry bylo vhodnější na povrchu i dalších implantátů využívat právě stěnové struktury, tedy ty, které už zkouší na zubních náhradách. Všechny implantáty s novými povrchy ale ještě musí projít testováním a schválením.

Lichtenštejni

Petr Nohel

Jakoby se nevedelo, že komunisté stále vládou.

Představte si, že Vám seberou majetek, protože Vaši rodiče údajně něco provedli. Pak se ukáže, že nic neprovedli a Ústavní soud na to... nic. Tak přesně to se včera stalo Lichtenštejnům. Našel se pouze jediný soudce, který se k situaci postavil čelem. O co jde? Lichtenštejnům náš stát v roce 1947 zabavil majetek, k čemuž použil Benešovy dekrety. Následně se ukázalo, že Lichtenštejnové nikdy nebyli Němci, nikdy neměli Říšské občanství a jejich stát byl za války neutrální, z čehož poměrně zřejmě plyne, že tehdy soud nerozhodl správně (patrně poplatně tehdejší době), protože zmíněné dekrety aplikovat vůbec neměl.

A místo toho, aby to současný Ústavní soud napravil, tak se vymlouvá na restituční hranici stanovenou na rok 1948, ovšem zde nejde o restituci... vítějte ve středověku.

Více zde:

- Ústavní soud dal přednost rasovému principu před právem. Lichtenštejny jsme okradli podruhé: https://www.forum24.cz/ustavni-soud-dal-prednost-rasovemu-principu-pred-pravem-lichtenstejny-jsme-okradli-podruhe?utm_source=www.seznam.cz&utm_medium=sekce-z-internetu&fbclid=IwAR17J5GEapq3P-49-7alUX2UdMLVdNwJ7sDJWnV3JcC4uHvHOYLQHK3ZjAU#dop_ab_variant=0&dop_source_zone_name=hpfeed.szhnp.box

- Lekce soudce Uhlíře. Postup proti Lichtenštejnům je nespravedlivý a řada soudců to ví: https://www.forum24.cz/lekce-soudce-uhlire-postup-proti-lichtenstejnum-je-nespravedlivy-a-rada-soudcu-to-vi?utm_source=www.seznam.cz&utm_medium=sekce-z-internetu&fbclid=IwAR32HGrF9DUg2y_aka1llhK65Tm5qs-QdR9dZnAqxM2XHqkDANsDKXAh2WY#dop_ab_variant=0&dop_source_zone_name=hpfeed.szhnp.box

VYUŽIJTE VÝHODY DOMLUVIT SE VLASTNÍM JAZYKEM

DIRECTORY pro předplatitele, min. 6linek, \$60 ročně

Jídlo a Restaurace

Jenom pro informaci, kde se vaří česká a slovenská jídla, škoda, že u nás neinzerují.

Sydney

Tommy's beer cafe v Glebe Points Rd., Glebe
Bohemian Restaurant v Narallen (Stř.- Ned)
Pan Malina má Grill v Birkenhead hotelu

Melbourne

Sokol, 497 Queensberry St, (1x měsíčně)

Brisbane

Ceskoslovensky klub (jen v pátek, občas i v neděli)

Školy

Czech and Slovak School of Sydney

Green Square School, 237 Botany Road, Waterloo
P.O. Box 150; Randwick, NSW 2031

http://www.czechandslovaksschoolofsydney.org.au

Principál: **Kateřina Larbaestier**, : 0417 683 400

Česká škola v Perthu

Woodland Primary Sch., 7 Bentwood Ave., Woodlands,
(08) 9245 8137

Česká škola v Melbourne puvodní

v prostorách St. Mathew Church, Cheltenham

Principál: **Vlasta Šustková**, Tel: 03 9551 0279 ;
0408 088 167

Česká škola v Melbourne nová

V Sokole vedení: **Zuzana Vasitch** Tel. 03 90172216

Slovenská dětská beseda/Slovak Little
School of Melbourne, 2-12 Derby Street,

Kew Vic 3101 - info

slovaklittleschool@gmail.com

Marta Kapustová/0437699690 or Nora

Kovarcikova/ 03 98504517.

ČESKÉ A SLOVENSKÉ ORGANIZACE.

Beseda - Czechoslovak - Australian
Association in Canberra and Region,
Unit 12/ 18 Shropshire Str., Queanbeyan
NSW 2620

vydává dvoměsíčník věstník **Beseda**.

Ceskoslovenský klub v Queenslandu,
25 Upfield Street Burbank Qld 4156

Tel / Fax: (07) 3343 3489

ccq@csklubqld.org.au

President Mr.Frank Caroli; Jednatel Mrs. Stana

Bilková

Naše stránka: csklubqld.org.au

Měsíčník "Krajanský List" Redakce Staňa Bilková

Asociace Čechů v Austrálii

28 Church Street, Fortitude Valley QLD

P.O.Box 142, ph.07 3399 4613

Fax.07 3290 4379 vydává "Na Slovičko."

Československý klub v SA,

51 Coglein Street, Brompton, SA 5007 tel

tel., 08 8346 4181, vydává časopis **Život**.

Czechoslovakian Country Club,

320 Devonshire Road, Kemps Creek, 2171,

tel. 02 9606 8703

Czech and Slovak Association in Tasmania,

144 Pottery Road., Lenah Valley, 7008

ph. 6228 0707

Ceske a Slovenske sdruzeni v Zapadni Australii

6/321 Hareborne St., Glendalough WA 6016

President: Jitka Smith 0406 026 840

Secretary: Martina Thomsova 0424 295 969

e-mail: czechslovakwa@hotmail.com

casopis "KLOKAN" vychazi 12 x do roka.

Sokol Sydney, www.sokolsydney.com

16 Grattan Crescent, French Forest, 2086

tel.: 02 85931173

Sokol Melbourne,

497 Queensberry Street, North Melbourne, 3051

tel.: není, email: sokol@aapp.net.au

pres.: pres.: Michal Krejčí Tel.: 0413 2253 4180

vydává měsíčník Kvart = Michal Krejčí

michalsokolnik@gmail.com

Český a Slovenský klub na N. Zélandě,

P.O.Box 27 332., Wellington

tel., 478 5977; fax.: 477 9377

Gus.knot@xtra.co.nz,

měsíčník **Střípyk Čriepty**

Letovisko „Šumava“ ph.9754 5159

Lockes Way, Belgrave South 3160,

Czech Pensioners Association Inc.

ukončila činnost k 1.dubnu 2004

Zdruzenie austrálskych Slovákov v Sydney.

30 Vaughan, P.O.Box 142,

Lidcombe, Nsw, 2141 tel. 9649 2153

vydává dvoměsíčník „**Slovenský štít**“

Slovenský klub Mladých + pevecký a tanečný

súbor + Slovenský klub v Južnej Austrálii

5 Walter Street, Thebarton, 5031

ph.: 08 8352 8072

Slovenský klub „Ludovít Štur“.

105 Triholm Ave (P.O.Box 61) Laverton, 3020

ph.:03 9802-9674, vydává: **Zornička** (quarterly)

Zdruzenie Austrálskych Slovákov vo Viktórii

PO Box 263 Kew Vic 3101.

vydává štvrťročne **Slovenské zvesti.**

Zdruzenie Slovenskov v Queenslande

463 Old Bay Road; Burpengary, QLD 4505

tel.: 0061-7-55279008; e-mail: vatra@primus.com.au

Slovenské zdruzenie v Západnej Austrálii

17 Edelweiss Way; Beckenham 6107 WA

tel.: 0061-8-94517121; fax: 0061-8-93586858

e-mail: slovak_wa@hotmail.com

Konzulární ombudsman

Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Hradčanské náměstí 5, 118 00 Praha 1, ČR

tel: +420 22418-2554, fax: +420 224182085

e-mail: konzularni.ombudsman@mzv.cz,

www.mzv.cz/cestujeme

Generální Konzulát České republiky v Sydney,

p.JUDr. Zuzana Slovákova, Ph.D., gen. konsulka,

169 Military Road, Dover Heights ,

P.O.BOX 132, Vaucluse 2030

t.: **02 9581 0111** email: sydney@embassy.mzv.cz

telefonní číslo na konzulární pohotovost pro nouzové

případy, které se stanou mimo oficiální úřední dobu

0411 895 954

Úterý 9:00-11:30, 13:30-15:30; Středa 9:00-11:30

Čtvrtek 9:00-11:30, 13:30-15:30

Poplatky: https://www.mzv.cz/sydney/cz/konzularni_inf

ormace/konzularni_poplatky/index.html

Honorární konzulát ČR v Adelaide

1a Campbell Rd, Parkside, SA 5063,

Tel.: 0417 892 624, hon.konsul: Vera Marie Holt

Honorární konzulát ČR v Brisbane

2/52 Lysaght St., Coolum, QLD 4573 Coolum,

Tel.: 0418 775 963 h.k.: Francis Edward Carroll

Honorární konzulát ČR v Hobart

46 Horizon Drive, Sorell TAS 7172, Hobart,

Tel.: 0362 693 859 hon.konsul: Milena Mills

Honorární konzulát Melbourne

511 Queensberry St., North Melbourne,

Telefon 0418 388 689 hon.konsul Lenka ALLEN

České velvyslanectví v Canberě

8 Culgoa Circuit, O'Malley, ACT 2606

ph.: 02 6290 1386 fax: 02 6290 0006

Pohotovostní číslo. **0418 262 289**

Generální konzulát Slovenské Rep.

generální konzul SR, pán Martin Kabáč

Suite 15.02, Level 15, 179 Elizabeth Street

Sydney NSW 2000

Mimo úředních hodin v **naléhavých případech**

funguje **stála služba ???**

Email: cg.sydney@mzv.sk

http://www.mzv.sk/gksydney

Honor. konzulát Slovenskej republiky v Melbourne

honorárna konzulka p. Eugénia Mocnay

4 Nathan Street, Ferntree Gully, V 3156,

mobil: 0421 088 796;

Honor. konzulát Slovenskej republiky Perthu

Honorárny konzul: Pavol Faix

Level 2, 11 Mounts Bay Road, Perth 6000, WA

Poštová adresa: PO Box 265, Maylands WA 6931

Mobil: 0411 552 517 Tel.: 1300 426 311

Česká obchodní komora v J. Austrálii.

Czech Chamber of Commerce Australia Inc.

Komora v současné době nevykonává žádnou činnost.

Cz.-Australian Chamber of Commerce

Michal Kozar, President adresa: PO Box 179

Baulkham Hills, NSW 1755, Sydney, Australia

Tel.: (+61) 0421 812 547

MAZUR - CARGO SERVICES P/L

www.mazurcargo.com.au

vaše zavazadla lodí do Evropy .

Cena: AU\$ 5.80 za kilo, od 10 do 31kg

MELBOURNE: Sunshine: (03) 9363 5132 Rowville:

(03)97023142 , Geelong: (03) 5277 0458

SYDNEY: (02) 9773 3969

ADELAIDE: (08) 8370 4759 (08) 8258 13331

Apoštoláty (Apostille) vyhotovuje:

Apostille Australia Certificate Service

Henry Deane Square; Shop 5, 14-18 Lee Street

Sydney NSW 2000 tel: (02) 9211 1881

Cena se pohybuje kolem 200\$

New South Wales Passport Office

Level 7, 26 Lee Street; Sydney NSW 2000

Cena se pohybuje kolem 60\$

Neposílejte peníze v hotovosti na Noviny poštou!

Uložte \$88 přímo do banky ANZ,
na náš účet, **ale dejte nám vědět!**

Noviny :

BSB 012 030 Acc: 536002848
a aby se poznalo, kdo peníze ukládá,
dejte tam vaše členské (na obálce
před jménem) nebo telefonní číslo.

Dekujeme za Pomoc Novinám:

Oldřich Bureš - \$12.00

Josef Podlaha - \$12.00

Lenka Muchova - \$12.00

Josef Krytinar - \$02.00

Vladimír Bohdan - \$12.00

Karel Pavelka - \$12.00

Po Agathě Christie přijde na řadu i Božena Němcová. Viktorka bude pod splavem rodit do vody

Dominik Landsman

Společnost, jazyk i kultura se postupně vyvíjejí, a proto je neustále potřeba držet krok s dobou. Lidé jsou více přecitlivější a urážliví a přibývá počtů takzvaných kulturních úzkostí. V literatuře to znamená, že pokud si úzkostlivý člověk přečte starší knihu, která z dnešního pohledu obsahuje nekorektní výrazy, popřípadě v ní dotyčný nalezne mezi řádky rasistické či podobné odkazy, čtenář pocítí úzkost. Začne plakat a není schopen několik dnů vstát z postele.

Z toho důvodu se začala nová vydání starších titulů přizpůsobovat požadavkům dnešního čtenáře.

Po předělání děl Roalda Dahla, Iana Fleminga nebo například Agathy Christie přišli na řadu i čeští klasičtí autoři. Konkrétně Božena Němcová a její Babička.

„To, co bylo dříve normou, je dnes naprosto neakceptovatelné. Je nepřijatelné, aby slovo negr bylo ospravedlnováno nějakým historickým ukotvením v dané době. Dnes se to prostě nesmí. A to nemluvím jenom o slově negr. Jakékoliv narážky na rasu, notabene její přiznání, jsou daleko za hranou. Požadujeme, aby z Babičky byla odstraněna všechna slova negr, černoušek, čmoud nebo mouřenín,“ vysvětloval aktivista René Záborský ze spolku Z rasismu Ježíš pláče. Ačkoliv René Záborský přiznal, že Babičku nikdy nečetl, jedním dechem dodal, že to nemění nic na tom, že slovo „negr“ musí z této knihy zmizet.

Ačkoliv slovo „negr“ v Babičce obsaženo není, jazykový a kulturní lobbing spolku Z rasismu Ježíš pláče nejenže nese své ovoce, ale prolomil pomyslné bariéry a ukázal cestu dalším, že když se chce, změně lze dosáhnout.

„Budeme vydávat Babičku v novém hávu podle přání aktuálních společenských nálad. I když jsme

nechtěli, nakonec jsme podleli tlaku všech aktivistických skupin, které nám připomněly, že to jsou právě ony, kdo v současnosti udává společenský trend,“ připustil smutně Bohuslav Žáček, vydavatel knihy Babička.

„Babička byla dřív fajn kniha, ale pro potřeby dnešního světa je naprosto nevyhovující. Tak například Viktorka je zde znázorněná jako šilená žena, která utopila své dítě ve splavu. Jaký příklad si z toho vezmou dívky? Je to urážející. My chápeme, že z důvodu zachování poetiky je potřeba zachovat motiv ženy a splavu. Z toho důvodu jsme navrhly, aby Viktorka rodila do vody pod splavem. Bude to silná žena, která chápe své tělo a je spjatá s přírodou. Nepodlehla lékařské lobby a nátlaku společnosti, aby rodila v nemocnici,“ potvrdila další změnu v Babičce Kamila Rázná ze spolku Pleteme, háčkujeme, neočkujeme.

„Už samotný název je genderově nevyvážený a o obsahu ani nemluvě. Kde je nějaký dědeček? My samozřejmě tleskáme úspěchu feministek a ženské emancipaci, ale nesmíme zapomínat ani na muže. Dnešní muži trpí mužskou úzkostí. Jsou zmatení a mají pocit, že na ně všichni útočí. Nemají to lehké a často pláčou. Nesypme jim sůl do ran další genderově nevyváženou publikací. Proto jsme vydavateli zadali, aby do Babičky přidal postavu dědečka. Hodného starého pána, jenž se nebojí mluvit o svých pocitech a který zastane řadu ženských prací,“ připomněl další změnu v Babičce Antonín Zlámal ze spolku A co muži?, který již třetí měsíc v řadě menstruuje.

Na to konto zareagovaly feministky z hnutí Penis je vražda, které zařídily, aby babička byla v knize uvedena jako silná moderní žena, jež se prosadí v mužském světě. Proto se z babičky stane kosmonautka.

Aktivisté z hnutí Náboženství pro všechny zase chtějí do knihy přidat více postav různého náboženství. Psi Sultán a Tyril budou muslimové. Přibude i postava hinduisty a dvou adventistů sedmého dne.

„Každá skupina aktivistů si do Babičky přidala svoje. Nejen po jazykové stránce, ale i po stránce děje tak kniha dozná mírných změn. Babička bude na Starém bělidle spolu s dědečkem, kde z nějakého důvodu místní podnikatelka Viktorka rodí do vody v řece pod splavem. Zatímco dědeček pere prádlo a stará se o nebinární Barunku, která se nechává oslovovat TO, babička cestuje do vesmíru raketoplánem jako kapitánka posádky, kde řeší různé záhady. Na Starém bělidle a v jeho blízkém okolí jsou pravidelně konány bohoslužby šestnácti různých náboženství a paní kněžna rozdává majetek pracující třídě,“ shrnul nové vydání Babičky její vydavatel René Záborský, který se posléze šel oběsit.

Vydavatel: Ještě pokrokovější a politicky korektnější by bylo, to přejmenovat na Babič a což by byl pak transexuál, napůl slepý a polochromý, napůl černoch a napůl Číňan..

Katolícké mše v Austrálii.

Bohoslužby: Sydney slovenská omša ve slovenském kostele sv. Cyrila a Metoda v Lidcombe - Každou nedělu o 10,30 hod. a české mše svaté budou **Až se vrátí pan o. Peter Krigovsky z dlouhé dovolené.**

Melbourne – Letovisko „Šumava“ Peksa park Lockes Way, Belgrave South 3160, ph.9754 5159 Každou třetí neděli v měsíci je česká katolícká pobožnost v 11. ráno. (mimo září kdy je svatováclavská pouť) - podává se občerstvení - všichni vítáni **Slovenská Svätá Omša** Každú štvrtú nedeľu o 12:00 hod v A*Beckett St., Kew; Slovinský kostol.

NSW

Sokol Sydney

16 Grattan Crescent, Frenchs Forest, NSW 2086, Rezervace haly: **0404 849 888** ; Rezervace baru, zahrady, restaurace, parties a herny - Marian: **0410 467 537** Hala pristupna pro sporty: Po-Ne 6:00-24:00 Restaurace/bar otevren:Pa-So 17:00 - 24:00, Ne 12:00-19:00. Vice info online: www.facebook.com/sokolsydney , www.sokolsydney.com.

Czechoslovakian Country klub v Sydney,

320 Devonshire Road, Kemps Creek 2178; E-mail committeescsc@gmail.com, www.cscountryclub-sydney.com.au, Mob. Ph. 0434 143 148 , **02 9606 8703** **Otevřeno:** Pat. a Sob.od 18 – 21.00., Ned, od 12 do 18.00. Velký vyber Ceskoslovenskych (lihovin) alkoholickych napoju. Rezervace jidel 0434 143 148 nebo na Facebook:

Slovenská Katolícka Komunita Sydney Inc

30 Vaugham Street, Lidcombe, tel. 9649 2153 Potřebné informácie nájdete na slovakcommunitysydney.com alebo priamo na tel: 0401 538 574 o. Henry Adler SVD

JIŽNÍ AUSTRÁLIE

Československý klub v Adelaidě,

51 Coglein Street, Brompton, SA 5007 tel.: 08 8346 4181 Bar a kuchyně v Československém klubu jsou v provozu každý pátek od 18.00 do 23.00 hod. a některé předem ohlášené neděle, které najdete na webové stránce Čes. klubu: <http://www.cslubsa.com>

QUEENSLAND

Československý klub v Queenslandu,

25 Upfield Street Burbank Qld 4156; Tel / Fax: (07) 3343 3489, email: ccq@csklubqld.org.au www.csklubqld.org.au

Klub je otevřen každý pátek od 18 hodin,

Informace: Mobil: **0497 344 377**

polévka, hlavní jídlo, káva/čaj zákusek Pouhých 18 dolarů.

Asociace Čechů v Austrálii

28 Church St., Fortitude Valley, Qld., caa.brisbane@gmail.com

Združení Slovákov v Queenslandě,

Informacie: Lojzo Ogurek, koordinátor (07)5530 6813

TASMANIE

Združenie Cechov a Slovákov v Tasmanii

(Czech And Slovak Assoc. Of Tasmania Inc.)

c/o 144 Pottery Rd. Lenah Valley Hobart Tas 7008.

VICTORIA

Sokol Melbourne

497 Queensberry Street, North Melbourne, Vic 3051

Tel.: nemaji President Michal Krejčí Tel.: 0413 2253 4180

Každou třetí neděli v měsíci v OBĚD od 12.30 hod

Vaří opět manželé Rejdovic cena \$25.- jako dříve. jako dříve. Rezervace zapotřebí.

Každé pondělí a úterý od 19.00 hod . Výuka češtiny.

(Zuzana Vasich)

ACT

Beseda - Czechoslovak - Australian Association in

Canberra and Region, Unit 12/ 18 Shropshire Str.,

Queanbeyan NSW 2620, www.beseda.org.au.

otevřeno první a třetí sobotu v měsíci od 14.30 do 17.00

(2.30pm-5pm)

ZÁPADNÍ AUSTRÁLIE

Czech & Slovak Association in Western Australia, Inc.

6/321 Hareborne St., Glendalough WA 6016

President: Jitka Smith 0406 026 840

Secretary: Martina Thomsova 0424 295 969

Email: CzechSlovakWA@hotmail.com

Web: www.CzechSlovakWA.org

KLOKAN vychází 12x ročně

RADIO SBS AUSTRALIA

SBS Radio – Czech Program Už není

Radio 4EB 98.1FM - Brisbane České vysílání

Každou středu od 15.45 - 17.15 a každou sobotu 10.30 - 11.30 dopoledne. Vedoucí Karel Ulvr Tel: (07) 3355 0109 www.4eb.org.au/~czech

Radio 4EB FM 98.1 - Brisbane Slovenske vysielanie kazdy piatok od 18.00 do 19.00 hod, informacie Emilia Matulova, 07 3343 3064.

Canberra rádio . 91.1 FM

Vysílací hodiny: každou sobotu mezi 8-9 hodinou ranní Office phone: 02-6287 7058, CMS studio phone: 02-6287 4347, fax: 02-6287 4348, e-mail: ahojradio@centrum.cz

slovenské vysílání .

každú nedeľu od 19.00 do 20.00

SBS2 Frekvencie v hlavných mestách

FM Adelaide 106.3fm ; Adelaide Foothills 95.1fm

Brisbane 93.3fm ; Canberra 105.5fm

Darwin 100.9fm ; Hobart 105.7fm

Melbourne 93.1fm ; Perth 96.9fm

Sydney 97.7fm

Poznámka vydavatele

Toto číslo jest posláno do tiskárny 4.června Léta Páně 2023

Výstava na Bondi 6 - 11. června

Ponořte se do dojemných příběhů výjimečných žen z celého světa, které překonaly velké výzvy.

Výstava "Voices of Women" představuje úchvatný umělecký projekt Barbory Baranové a Dity Pepe, jejichž kniha o australských ženách je součástí širší literární a fotografické série nazvané "Voices of Women", která mapuje životy současných žen pocházejících z různých koutů světa.

Inspirovající výstava uspořádaná pod záštitou UN Women Australia bude pro veřejnost otevřena od 6. do 11. června 2023 v prostorách Bondi Pavilion díky podpoře Generálního konzulátu ČR, Ministerstva zahraničních věcí NSW, Generálního konzulátu Argentiny a Velvyslanectví Španělska.

Vstup je zdarma, je ale možnost dobrovolně přispět k neziskové organizaci UN Women Australia.

Vydavatel: Zde uvedený článek, si holt přeberte sami. Poslalo mi to hned několik lidí, tak nevím.

Co přinesl měsíc – květen 2023

Jaromír Bradávka Dilema měsíce :

Co vyjde levněji? Dát politikům vysoké platy, aby nekradli, nebo nízké, ať si nakradou?

Proč se jich vlastně bojíme? Oni se bojí nás!

Co jsou vlastně Angličané?

Kdysi dávno žili na Britských ostrovech Britové. Když Caesar porazil Kelty – a Keltové byli velmi bojovný národ – vydal se dobýt Britské ostrovy. Římané zotročili Brity. Ženy znásilňovali, muže zabíjeli. V genech došlo k první mutaci, vloudil se strach. Pak přišli Anglové a Sasové, germánské kmeny z Jutského poloostrova, kde je dnes Dánsko. Znásilňovali ženy, zabíjeli muže. Pak Normané vyvraždili dvě třetiny mužské populace a znásilnili ženy. Angličané jsou potomci čtyřikrát znásilněných Britek. Strach mají v genech. (Michail Zadarnov, ruský satirik)

Stručné zhodnocení československé a české prezidentské historie:

Nejprve přišel osvoboditel, po něm budovatel, pak jsme měli protektorátní onuci, bolševika, odboráře, stranického papaláše, po něm nakrátko vojáka – hrdinu z východní fronty, potom (dříve vězněného) normalizátora a nakonec ochlastu, narcise a bonmota. No a teď konečně máme i amerického pudla. (N.N.)

Varování:

Pokud lidé dovolí vládě porušit zákon kvůli mimořádné situaci, vláda – kdykoliv to bude potřebovat – vytvoří mimořádnou situaci, aby mohla porušit zákon!

Nová úroveň dezinformace: Lže jako Fiala!

Něco pro vyznavače LGBT – ABCD...XYZ:

Lidé s penisem se léčí u urologa, lidé s vaginou se léčí u gynekologa a lidé se všemi ostatními pohlavními se léčí u psychiatra.

Jak řešit nedostatek léků?

Uvědomělý občan neremcá, jde do lékárny, podívá se, kterých léků je dostatek, a podle toho onemocní!

Český pseudokapitalismus 30 let poté:

Já ti zaplatím volby a ty mě to vrátíš v dotacích... (V.P.)

Univerzální fialová výmluva:

Za inflaci (nedostek léků, drahé energie, schodek státního rozpočtu, atd.) si můžou lidé sami. Kdyby nás nevolili, nestalo by se to! (P.F.)

Povzdech padesátníka:

Díky naší vládě budeme pracovat až do smrti, ale díky našemu zdravotnictví to nebude našťásti trvat tak dlouho...

Dvě strany mince:

Když zloděj okrade důchodce o tisíc korun, říká se tomu hyenismus. Když to udělá vláda, jedná se o ROZPOČTOVOU ODPOVĚDNOST!

20. května Bachnut/Artěmovsk padl – PMC Wagner jej celý dobyl.

Majitel restaurace (Jevgenij Prigožin) a jeho 60 000 trestanců porazilo v Bachmutu ukrajinskou armádu, kterou za miliardy dolarů cvičil Západ, NATO a USA po dobu 9 let.

K ratifikaci „obranné smlouvy“ s USB:

108 debilů si v ČR dělá, co je napadne a my – ovce – na to jen blbě čumíme. A to je nás přes 10 milionů...

Když vláda říká: Najdeme peníze!, zřetelně cítím, jak mi šátrají po kapsách a hledají drobnáky...

Nemáte peníze na plyn?

Nemáte peníze na elektřinu?

Nemáte peníze na benzín?

Nemáte peníze na jídlo a léky?

Jeďte na UKRAJINU.Vaše peníze už tam jsou...

Smějte se! Smích prodlužuje život. Pokud se nesmějete manželce...

Říká jeden důchodce druhému:

Za poslední rok se nám tak zvedly životní náklady, že se mnou manželka opět spí. Nemá totiž na baterie...

Něco ty, kteří nemají nikdy dost:

Předstírat orgasmus umí každý. Předstírat erekci, to je panečku frajeřina...

Uprostřed kvadratury romského kruhu

Jiří Peňás

Panu Bangovi gratuluju. (recenze psaná před půl rokem)

Kniha Patrika Bangy Skutečná cesta ven je trochu záhada, ale především zajímavý a cenný dokument v mnoha směrech. Začíná jako vzpomínková próza z autorova dětství, které je spojené s Žižkovem konce 80. let, kdy „tehdejší Romové měli jiné společenské postavení než dnes“. To spočívalo, jak Banga píše, v tom, že na ně režim pohlížel „jako na pracující lid“, neboť „měli kde pracovat a také pracovat museli“. Tento status v 90. letech ztratili a Romové se stali (údajně) pronásledovanou a všeobecně utiskovanou menšinou, na kterou byl přitom vyvíjen nátlak, aby se tzv. integrovala čili opustila svůj habitus, svůj způsob chování, který jim paradoxně umožnila „svoboda“ po roce 1989.

Jde tedy o těžko řešitelný problém, kvadraturu kruhu, kterou Banga popisuje z jeho středu, pohledem člověka, který se snaží uniknout ven, a přitom musí i chce zůstat uvnitř. Titul zřejmě naráží na „romský“ film Petra Václava Cesta ven právě o obtížném pokusu dostat se z romské pasty.

Bangův popis jeho „cesty ven“ má rysy paměti, psaných jakoby s odstupem let: na konci se ukáže, že text, nebo aspoň jeho jádro, má být už z roku 1999, tedy když mu bylo sedmnáct...

Velmi živě, syrově a bez vytáček popisuje každodennost romského žití v „devadesátkách“, žití uvnitř komunity, žití docela vlastně veselého a bezstarostného, naplněného večírky, vyhráváním, volností, kterou si Romové umějí užít. Bangovi byli muzikální rodina, skoro všichni na něco hráli, autorovo dvojče je známý muzikant Gipsy, o němž se však jeho bratr vyjadřuje se zvláštní distancí (moje dvojče dělalo kariéru). Všichni byli mnohem živější než gadžové, kteří se jen honí za penězi a kariérou, ale díky gadžům se malý Patrik seznamoval se světem, který byl něčím zajímavější než uzavřený svět veselých a bezstarostných Romů: třeba od gadžů dostal knihy a pak i počítač.

Vypravěč popisuje jakési rozpolcení, které považuje chvílemi za handicap, chvílemi za výhodu. Od většinové společnosti neustále zažívá nějaké ústrky, co chvíli ho někdo zmlátí, někdo se o něm nehezky vyjádří, občas si ho podá policie, neustále ho někdo z něčeho podezívá. Je to samozřejmě nespravedlivé, společnost je rasistická a plná předsudků. Zároveň o „své“ komunitě nemá iluze, respektive jeho přímočarost mu nedovolí zamlčet její stav, tedy skutečnost, že existují podstatné důvody, proč on se chce dostat „ven“.

Výmluvná je epizoda s „exodem“ Romů z měst, tedy s vystěhováváním Romů na venkov: spekulanti jim nabídnou bydlení kdesi za Prahou a ještě něco do ruky, Romové na to přistoupí a pak se diví, kde se to ocitli. To se stalo jeho rodině, takže Patrik se ocitne na venkově, kde si neví rady. On si poradí, protože v něm je vitální energie, ale mnoho „degešů“, tedy Romů zcela vydaných napospas, upadá do apatie, z níž ven ani nechtějí. V těchto okamžicích Banga nepředstírá, že problém nebude jen na straně rasistických gadžů. Podobně se to má s jeho zkušeností s narkomany, když se stane streetworkerem a zprvu nechápe, proč se vlastně narkomanům pomáhá, když přece je nikdo nenutí, aby se narkomany stali.

Díky (přirozené) naivitě podání narážíme každou chvíli na rozpory, protičtení a nejasnosti, což ale dodává textu kořeni specificky „romského“ způsobu vnímání a vyjadřování. Čtenář záhy pochopí, že jde nejspíš o druh spontánního folkloru založeného na jisté míře přehánění a nadsázky, byť podávané jako pravda pravdoucí. Hrdina má rysy poněkud supermanovské, už jako teenager si se vším ví rady, věnuje se kdečemu, umí si všechno zařídit, zažívá pády i vzestupy a podivná dobrodružství, která vrcholí cestou do válečné

Jugoslávie na jaře 1999, kde se ze sedmnáctiletého Patrika najednou stane válečný korespondent a pak humanitární pracovník.

Přiznává přitom, že do té doby o tom, co se tam děje, neměl tušení, ale najednou je z něho novinář a odborník na Balkán, přitom je mu pořád sedmnáct a ještě před pár dny si chtěl řezat žíly kvůli nešťastné lásce. Tam, tedy před dvaceti lety, vyprávění končí, přitom čtenáře by docela zajímalo, jak to bylo s tou „cestou ven“ dál. Jestli byla „skutečná“.

Patrik Banga: Skutečná cesta ven. Host, 215 str.

Náš Péťa

Petřulína Markvartová

Tohle je Péťa. Péťa měl před volbama do sněmovny v roce 2021 recept na vše. Vše měl připravené, byl nachystaný okamžitě převzít vládu proto se jí taky 3x pokusil shodit vyslovením nedůvěry. Péťa měl jasný recept jak zatočit s inflací, která byla na úrovni 5% (průměr EU), jak na drahé potraviny, energie, zadlužování státu, ceny emisních povolenek. Péťa jednoznačně a tvrdě odmítal zákaz prodeje spalovacích motorů, zvyšování daní, zejména daně z nemovitostí, jejíž zvyšování považoval za socialistické řešení, odmítal zvyšování daní živnostníkům, firmám a fyzickým osobám. Samozřejmě měl recept jak zvládnout Covid.

Po volbách 2021 se stal Péťa premiérem. Účet za jeho necelé 2 roky vládnutí je takový, že inflace vyskočila až na 19%, toho času nejvyšší v EU. Dnes je 13%, jedna z nejvyšších a vysoko na průměrem EU. Péťa podpořil zákaz prodeje spalovacích motorů. Péťa podpořil rozšíření emisních povolenek na domácnosti, budou se platit i za vozidla spalující fosilní paliva takže cena povolenek letí strmě vzhůru. Po dobu jeho vládnutí má Česká republika nejdražší potraviny v EU a jednoznačně nejvyšší cenu energii, což potvrdili i jeho přátelé z EU.

Péťův boj se zadlužováním státu je takový, že stát za 4 roky jeho vlády zatne sekeru ve výši více než 1 bilion korun. To je tolik nul, že to neví ani Zbyněk Stanjura. Péťa se rozhodl, že zvýší daň z nemovitostí na dvojnásobek, zvýší daň firmám, fyzickým osobám i živnostníkům. Studenty, kteří si při studiu přivýdělavají nazývá jeho ministr financí ojebávkami, kteří studují jen kvůli daňové slevě. Péťa zvládl Covid takovým způsobem, že na neškodnou variantu Omikron po dobu jeho vlády zemřelo 10 tisíc lidí. Naštěstí mu nikdo nekreslí křížky před dům. Péťa s jeho rodinou má dobré srdce, proto založili neziskovou organizaci, která podporuje v neexistujícím státě Barma práva žen. V neziskovce je zaměstnán i jeho syn a ze státního už se na ni utopilo desítky milionů. Péťa se obklopuje jen lidmi, kteří jsou experti na slovo vzati.

Ekonomický poradce Křeček radí lidem jezdit nakupovat do Polska a tím pádem podporovat HDP našeho severního souseda na úkor našeho. Špičkovými experty jsou i Helena Horská a zejména pak mistrně prázdných slov a obecných frází Danuše Nerudová. S Péťou se v Evropě nikdo nebaví. Jeho fotografie, kde stojí jak onuce vedle od veškerého dění obletěly svět. Jediné kamarády má mezi ultra zelenými fanatikama a taky na Ukrajině kam posílá desítky miliard.

Dosavadním největším úspěch Péti je to, že na pohřbu královny seděl za americkým prezidentem a taky focení u rozbitých paneláků v Kyjevě. Péťa před volbama sliboval, že bude spojovat a bude premiérem všech. Realita je taková, že všechny, kdo s ním i slušně nesouhlasí na sítích blokuje a odpůrce nazývá proruskými jedinci.

Péťa má svoje pravidelné vlastní televizní pořady na CNN a taky v neděli na ČT. Do obou samozřejmě chodí sám na přátelský pohovor s moderátorem. Péťa tu s námi bude ještě 2 roky.

Nepodezírej přítele, udej ho!

Václav Vlk st. Nev Pes květen 2023

Časy se mění a obávat se toho, že „Velký bratr tě sleduje“, jak zní heslo z knihy 1984 od George Orwella, je poněkud zastaralé. Díky internetu, státním orgánům, bankám, Googlu, Twitteru, Facebooku a celé té „síti“. Proč se bát, že se někdy v budoucnu stane něco, když už se to děje? Už jste někdy zkusili napsat do nějaké diskuze slovo „piča“, které je na ostravsku běžné? Hned vám příspěvek nějaký neznámý mechanický či živý „soudruh O'Brien“ příspěvek smaže. A pokud se mu zachce, tak vás dá „do klatby“. Dneska se tomu říká „cancel culture“. Tedy zničení nositele nevhodné myšlenky.

Dnes už jsme daleko dále než se to předvíдалo v románu 1984. Došli jsme „milovými kroky“, jak rádi říkají pokrokáři, do společnosti, kterou ukázal jako režisér jeden z Monty Pythonů, Terry Gilliam. Ve filmové sci-fi alegorii „Brazil“. Ve společnosti, kterou předpověděl a my už dnes reálně zavádíme. Heslem té ideologie je: „Nepodezírej přítele! Udej ho!“ Jak nám sdělila media a web Institutu komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK, získala šestice českých vědkyň z Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy (FSV UK), tříletý grant evropského programu „Horizon Europe“ a ve spolupráci s dalšími evropskými výzkumnými institucemi se má zaměřit na „mezinárodní výzkum odolnosti médií“. Cože jako to? No přeci „na boj proti dezinformacím“. Nad tím nápadem pocházejícím z Bruselu, museli naši pracovníci ministerstva vnitra a státní zástupci, kteří tak nějak na základě gumových, po komunistech zbylých paragrafů, dnes stíhají za „verbální zločiny“ něco okolo 170 lidí (!), přímo zajásat.

Verbální trestné činy, provedené dnes i písemně, pomocí internetu atd. (o oprávněnosti jejichž stíhání se vedou trvalé polemiky) – jsou spáchány tím, že pachatel vyjádří trestný názor (podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka atp. (viz https://iuridictum.pecina.cz/w/Trestn%C3%BD_%C4%8Din). U nás jsou v právním řádu jako pozůstatek marxistické právní teorie tzv. Kategorie trestného činu

Objektivní stránka trestného činu zahrnuje především tzv. obligatorní znaky, kterými jsou jednání, následek a příčinný vztah mezi nimi (kauzální průběh) a subjektivní stránka trestného činu. Dnes se pokouší „nové euro právo“ použít starý marxistický trik, kdy bylo trestné veřejně sdělit i názor, který je objektivně pravdivý, ale subjektivně dle policie a soudu může „poškodit zájmy Sovětského svazu a socialistických států“. Dnes „poškodovat zájmy naší „demokracie“ a EU“, a to vyjadřováním „nesprávných“ či „nepřítelem zneužitelných názorů“.

Institut komunikačních studií a žurnalistiky (IKSŽ) FSV UK prohlašuje: „Cílem (práce) expertek a expertů je vytvořit na základě realizovaného výzkumu soubor výstupů, doporučení a nástrojů, které mediální odolnost vůči dezinformacím a propagandě posílí“, s tím, že to může znamenat „zásadní posun v oblasti vztahu mezi médií a demokracií“. Jde prý především o „zvyšování kvality informací a ochranu demokratických hodnot“.

Projekt koordinovaný se španělskou Universidad de Navarra a dalšími evropskými univerzitami, proběhne ve spolupráci s Evropskou federací novinářů (EFJ založena v roce 1994) a sídlící v Bruselu, známou to nátlakovou skupinou. Která je v otevřených sporech s klasickou Mezinárodní federací novinářů (IFJ založena v roce 1926), což je největší světová organizace novinářů, zastupující 600 000 pracovníků médií ve více než 140 zemích. Nový šéf EFJ Mogens Blicher Bjerregård, dánský „pokrokový novinář“, veřejně vyhlásil záměr donutit středo- a východoevropské novináře a vlády k práci podle jejich pokynů. Tým vedení EFJ se za pod jeho vedením rozšířil z dvou na sedm pracovníků, a roční obrat se vlivem navýšení počtu projektů zvýšil z 200 tisíc eur na 1,5 milionu eur. Sám pak Bjerregård prohlásil: „Podílíme se na tvorbě evropské legislativy, která se týká médií a žurnalistiky.“

Jako ředitel školy jste již spolupracoval s rozhlasem, ale roku 61 jste se do rádia moc snadno nedostával. A když...

Nevážil jsem si toho.

Jasně. Vyčítali vám prý, že jste po čase dezertoval za lepším platem do časopisu *Věda a technika mládeži*. Zdalipak vám to vyčítal i váš rozhlasový přímluvce doktor Smrčka?

(dlouhé ticho) Uvěřejnil jsem kdysi v odborném časopise *Komenský* článek o využívání rozhlasu pro školy, konkrétně o využití na málotřídkách. Od té doby mě dr. Smrčka zval na porady učitelů. Pak se mu uvolnilo redaktorské místo a nabídl mi je. Nevadilo mu, že nevládním rudou živnostenskou knížku. Nevadilo mu, že ho oslovují *pane* doktore místo řádného soudruhu šéfredaktore. Nevadilo mu, že jsem vesnický buran. Pomohl mi dokonce získat v Praze družstevní byt. Nu, a já mu za rok a půl utekl do VTM - kvůli třem stovkám navíc (plat 1600 Kčs). Udělal jsem to, protože jsem potřeboval splácet dluh na ten byt.

A on... Nevyčítal mi to. Řekl, že to chápe, a loučil se velice srdečně; ale já se za to dodnes stydím. Byl to skvělý člověk a já se zachoval pragmaticky, jak dnes říkají politici. Čili po česku. Jako hajzl.

Ve VTM jste byl redaktor od roku 1962. Proč jste roku 1973 odešel na volnou nohu?

Musel jsem. Přišlo na mě opakované udání, že jsem si dovolil přirovnávat komunistickou stranu ke KRÁVĚ - a tím ji zneuctil. Viz můj článek *Pazákony* v čísle 11 ze 30. 5. 1968, str. 381-2. Ale vydržel jsem tam ještě dlouho, že jo!

Vzpomínám, jak jste jednou líčil styl svého následujícího života na volné noze - a někomu by mohl (zvláště tehdy) připadat poněkud bohémský, jaksi až anglicky dandyovský. Dopolední procházka... Pivo od jedenácti v Plzeňském dvoře na Letné... Odpolední spánek. Tvořil jste snad po nocích?

Máte bohužel nepřesné informace. Dopoledne jsem na procházku rozhodně nechodil! To jsem vyřizoval všelijaké pochůzky (podtrhněme) po redakcích a po knihovnách. A tak. Což je rozdíl. V Plzeňském dvoře jsem skutečně býval od jedenácti hodin, ale nechodil jsem na pivo, nýbrž na oběd. Tři piva jsem tam samo sebou vypil, to byla tehdy má norma.

A tvorba?

S tvořením to bylo horší. Já měl tenkrát, víte, ještě malé děti. Nato už pubertální, a tak jsem psal opravdu spíš v noci. Nebo odpoledne ve smíchovské kavárně Olympia, pak tam ale vznikla banka. Byla to sice oficiálně kavárna, avšak čepovali plzeň. Kávy jsem tam za těch dvacet let vypil tak tři.

Vy tvořil jste hned několik úplně původních českých pátračů.

Ano. V mých detektivních povídkách, otiskovaných jako seriál ve VTM, se vyskytuje inspektor Volf. Ale knižně je tenkrát nikdo vydat nechtěl. V detektivce *Nikdo nemá alibi* (1969) je český detektiv Tomáš Klíma; v Londýně vystupuje pod jménem Tom Holmes.

Bonusem je zde průkopnický doslov *Sherlock Holmes's Story* a jiný váš v ČSSR ojedinělý článek o holmesologii byl zveřejněn 10 let nato ve VTM. Bylo těžké propagovat svou příslušnost k britské Společnosti?

Propagovat samu holmesologii nebylo obtížné. Zpočátku mi samozřejmě cenzurovali veškerou poštu z Británie; ale usoudili, že je to pro režim neškodné. Asi tak pět let před převratem už mi tudíž chodily zásilky neporušené. Možná ale měli cenzori jen modernější techniku.

Váš *Dobře časovaná vražda* vycházela roku 1969 ve *Světě v obrazech*. Knižní vydání smetli se stolu.

Nebylo vysloveně zakázáno; pouze nakladatelství Růže, kde jsem měl smlouvu, dostalo zničehonic nařízení vydávat „výhradně regionální literaturu“. Rozhodně ne detektivky! A dnes? Již to nezveřejní: politické narážky by nikomu nic neřekly. Bohu dík.

Roku 1969 v časopise nevadily?

Ve *Světě v obrazech* mohl román dovycházet do konce, protože tam zůstávali - na pouhých pár měsíců - slušní lidé: doktor Šoltézs a Václav Straka, tento veterán ze západní fronty.

Od psaní detektivek vás tedy režim odradil!

Neodradil. Detektivky jsem psal dál, ale povídky. Do časopisů a magazínů, obvykle desetistránkové; když delší, tak na pokračování. Například *Přidružená vražda* vycházela ve VTM asi natřikrát. Byla tu ke konci ne moc umně skryta narážka na běžná svinstva režimu, ale cenzor to nepoznal. Šéfredaktor ano. On to však risknul. Vyhodili ho až později, za něco úplně jiného.

Váš knížka *Jak se stát Sherlockem Holmesem* musela vyjít roku 1979 pod změněným titulem *Abeceda důvtipu*. Kupoval jsem ji tehdy najednou s *Podivuhodným světem Julese Verna*.

Prosazoval jsem původní titul. Ale v redakci řekli, že se „rozhodně musí změnit“. Tak jsem Albatrosu řekl, ať si nový název vymyslí sami. Vymysleli. Ten nejbližší. Mávl jsem nad tím ale rukou. Sherlock zůstal aspoň vevnitř.

Je to příručka, co cituje jako posvátnou autoritu Conana Doylea i pana Golembowitze, autora *Chemických případů Sherlocka Holmes* (1959). Ilustroval ji Marcel Stecker, s ním jste pak i realizoval řadu seriálů o Holmesovi...

Steckera jsem neznal. Vybral ho Albatros. Jeho ilustrace se mi ale líbily a pro komiksy jsem ho Čtyřlístku doporučil. Osobně jsme se potkali snad jednou.

Prý jste *Abecedu důvtipu* psal v pronajaté chatě po odpolednách; ráno jste houbařil. Sbíráni hub proniklo i do vašich holmesovek; viz povídka *Sherlock Holmes a suchohřib hnědý* či komiks *Sherlock Holmes a případ podivného houbaře...*

Nejsem sice mykolog, ale praktický a donedávna vášnivý houbař ano. V houbách se vyznám o něco líp než většina běžných houbařů; jen už kvůli zdravotním potížím nehoubám.

Ostatně ve vaší oblíbené Británii se na houby nechodí!

Přesně tak. Vůbec. Ale proč by Angličan nemohl houbařit aspoň v detektivce? Tam se totiž může ladacos. A že Sherlock rozuměl i houbám, na tom není nic divného. Holmes přece rozumí všemu, ne? Jako Stalin i Klaus.

Mám to v merku: v letech 1984-90 vyšlo ve Čtyřlístcích 27 komiksů o Holmesovi, mj. vtipné duplikáty k Doylovým povídkám: *Sherlock Holmes a případ v Čechách, Sherlock Holmes a liga zravych*. Nesníte o zveřejnění v angličtině?

Ne. Jsem na zemi. Přeložit českou detektivku celkem neznámého autora do angličtiny, to je poněkud směšlá představa, a to ještě říkám slušně. Ale jeden Brit-překladatel si vyžádal u Knižního klubu právě *Čítanku pro začínající detektivy*, takže chvíli šance byla.

Proč vyšel po převratu *Dr. Sherlock Holmes v Čechách* v Našem vojsku? Holmesovky přece masově vycházely v Jotě.

Já ale tu knížku nakladatelství Jota nabídl! Ale vyžadovali nějaké úpravy, tak jsem to stáhl. Nemám ve zvyku předělávat.

Ceníte si rovněž svých knih pro dospělé?

Nejde o cenění. Jde o to, že do převratu jsem směl vydávat jen pro děti. Všechny mé knížky pro dospělé vyšly po převratu s výjimkou oné mé první detektivky *Nikdo nemá alibi*. Ale bylo to o fous. Tu stačili vydat v dubnu 69, jen těsně před nástupem Hnusáka. Nevyhazujte tam to N!

Nakonec je stejně lepší být slavný autor dětí!

Nesouhlasím! Já slavný autor nejsem. Slavná je pouze jedna jediná moje postava. Fík.

Píšete dál?

Pořád. Ale pomalu. Jsem líný.

To ne. A byl jste i aktivní cestovatel.

S cestováním jsem skončil, i když nerad, začátkem tisíciletí. Jsem už dědek. Ale za prvních jedenáct let svobody jsem se nacestoval víc než předtím za celý

život. Škoda přeškoda, že ta drátěná opona nespada na pár let dřív.

Pro Českou společnost *Sherlocka Holmes* jste dělal testy ze znalostí holmesologie. Lze vás na tom poli nacytat?

Testy jsem připravil snad jen dva a víc jich dal dohromady prezident Aleš Kolodrubec, zná holmesologii líp. A znalců bylo ve Společnosti několik. I přední český kriminalista a plukovník. Já mám pouze nezaslouženou pověst znalce, protože se Sherlockem zabývám už dlouho a publikoval jsem pár holmesologických textů. Víte, kdysi jsem dovedl z paměti vyjmenovat všech šedesát titulů Doylova a Watsonova díla. Dnes už bych to nedokázal.

Prátelský pes

Nev Pes - Starý, velmi unaveně vypadající pes se mi nedávno zatoulal do dvora. Byl dobře živěný, a podle pěkného obojku a čistoty kožichu, bylo zřejmé, že o něj bylo dobře postaráno.

Kývaje přátelsky ocasem a s hloupým úsměvem, jaký umí jenom psi, přišel pokorně za mnou a nechal se pohladit po hlavě. Celý šťastný, že jsem ho neodmítl se oklepal a sledoval mě domů. Kráčel pomalu po chodbě, pouze očichal nabídnutý pamlssek, lehnul si na koberec do kouta a za chvíli už spal.

Po hodině spánku se postavil, oklepal, a znovu přátelsky vrtě ocasem odkráčel ke dveřím. A já jsem ho pustil ven. Příští den se vrátil, znovu mě pozdravil na dvoře, šel dovnitř na stejné místo a v koutě zase asi hodinu spal.

Tohle se opakovalo po několik týdnů... Celý zvědavý jsem napsal a připnul mu na obojek kousek papíru se vzkazem:

„Rád bych zjistil, kdo je majitelem tohoto nádherného a milého psa a zeptal se, jestli víte, že skoro každé dopoledne váš pes přijde do mého domu a hodinu se tu vyspí?“

Následující den se pes přišel vyspat s odpovědí připevněnou na obojek:

„Jmenuje se Rusty a žije v rušné domácnosti se šesti dětmi, dvě z dětí jsou méně než tříleté. Snaží se jenom odpočinout si a vyspat. Mohla bych s ním zítra přijít i já?“

Uprostřed východní Afriky zřejmě pomalu vzniká nový oceán

2. 6. 2023, Pavel Vachtl

Podél Východoafrického riftu (Východoafrické příkopové propadliny) probíhá pomalé štěpení kontinentu. Již řadu let bylo vědcům známo, že se zde africká litosférická deska, na níž africký kontinent leží, dělí na dvě menší nezávislé desky – somálskou a nubijskou tektonickou desku, které se pohybují vůči sobě. Tyto dvě desky se od sebe vzdalují pomalu, rychlostí 0,5–1,3 cm za rok. Nicméně už během 5–10 milionů let zde vznikne příkop zatopený vodou. Vědci také v posledních letech sbírají přesné důkazy – zejména geofyzikální, GPS a radarová satelitní data – o tom, jestli v Africe pomalu vzniká zcela nové oceánské dno (oceánská kůra), které má zcela odlišnou strukturu než pevninská kůra.

Štěpení desek v Etiopii

Štěpení desek je nejvíce viditelné v etiopské pouštní oblasti Afar, která leží u Adenského zálivu. Zde jsou dvě zmíněné desky v kontaktu ještě se třetí – arabskou tektonickou deskou, která se od předchozích vzdaluje rychlostí asi 2,5 cm za rok. Právě zde výzkumníci v roce 2005 objevili trhlinu dlouhou asi 56 km a hlubokou několik desítek metrů, upozornil web The Archaeologist.

Zároveň je to podle Moorova vyjádření jediné místo na světě, kde pohyb kontinentálních struktur viditelně souvisí se vznikem nového oceánu a nového oceánské dno.

Toto nové oceánské dno (oceánská kůra) se – ve spojení s magmatickými procesy v nitru – pomalu vynořuje z hlubin Země.

Fakta o Stalinově válce

Gavin N. Harris NevPes

Na počátku roku 1945 si již Josif Stalin dobře uvědomoval, že se nepodaří naplnit jeho dávný sen o komunistické Eurasii „od Lisabonu po Vladivostok“. Začal proto čím dál více svého času a energie věnovat do příprav poválečného uspořádání Evropy a taktéž Sovětského svazu. Velký vůdce věděl, že v příštích měsících se do jeho země vrátí miliony vojáků, kteří jednak poznali Evropu a život v ní a jednak je válka odnaučila to, co Stalin učil obyvatele SSSR tak dlouho, a tak úspěšně. Bát se.

Z vystrašených mladých kluků se na frontě stali muži.

Stalin byl velmi vzdělaný člověk a uvědomoval si, že něco podobného již Rusko jednou zažilo. To, když se z tažení po Evropě vrátili carští vojáci po konci napoleonských válek. Tito lidé „načuchnutí“ evropanstvím způsobovali v carském Rusku nestabilitu. Vytvářeli různé tajné organizace, spolky a čekali na vhodnou příležitost. Ta přišla po smrti cara Alexandra I. a vstoupila do historie jako povstání Děkabristů. A až tato vzpoura byla rychle potlačena, celé 19. století se carům vracela jako memento.

A roku 1945 přišla na mysl i Stalinovi. Nedělali mu starosti pouze obyčejní vojáci, pro které připravil tvrdé uvítání do reality všedního dne v Sovětském svazu, tedy: Preventivně několik desítek tisíc zatknout, vyslýchat, nechat je udat další, pak poslat do gulagů a tím zasít strach mezi ostatní. Stalin se rovněž obával úspěšných vojevůdců.

Největší starosti mu činil maršál Georgij Žukov. Ten rád poskytoval rozhovory západním médiím, pro které byl velkou hvězdou, a často „zapomínal“ zdůrazňovat zásluhy soudruha Stalina. Stalin nemohl Žukova samozřejmě odstavit hned. Nějakou dobu počkal a na jaře 1946 jej uvolnil z důležité funkce vojenského velitele v okupovaném Německu. Místo toho byl nejlepšímu sovětskému vojevůdci svěřen oděský vojenský obvod. A o něco později uralský vojenský obvod.

Chování Stalina k vítězi nad Hitlerem nám dá dobrou představu, co pak asi zažívali obyčejní vojáci, pro které nebyla práce, žádné sociální programy, jen minimální apanáž pro veterány a často se neměli ani kam a ke komu vrátit.

Shlukovali se tedy ve městech a žebřali.

To Stalina krajně pobuřovalo. Krásná sovětská města přece nebudou zohavovat nějací špinaví žebřáci.

Berija dostal rozkaz, aby s tím okamžitě něco udělal.

A Lavrentij se činil, jak nám dokazuje dopis dcery Stalina, Světlany, svému otci z podzimu 1945:

„Dneska jsem slyšela, že prý se Stalin vrátil do Moskvy a vydal nařízení, aby se do Nového roku zlikvidovali všichni bandité a zloději. Lidé Ti vždycky připisují něco dobrého.“

Jak vidno, váleční veteráni byli pro všechny přítěží a lidé se těšili, až s nimi bude zatočeno.

Hlášení Beriji ukazuje, jak dopadli:

„Na území arzamaského okresu se objevilo velké množství lidí živících se žebrotou. Největší výskyt žebřáků je u závodu na výrobu škrobu a melasy Úsvit. Závod vydává obyvatelstvu odpad jako krmivo pro dobytek. Tímto odpadem se žebřáci živí. Areál závodu už navštívilo 20 000 lidí.“

A jednoho dne si pro ně NKVD přijela. Sebrala je, odvezla na nádraží, naložila do vlaků a jeli na Sibiř. V tamních táborech nikdo nebude mít o práci nouzi. Navzdory obecné představě totiž gulagy zažily vrchol až po válce. Zatímco v době předválečné byli do gulagů posíláni především političtí vězni a zločinci, po válce zde přibývalo čím dál více bývalých vojáků či partyzánů.

Ano, takto se soudruh Stalin odvděčil vojákům, kteří pro něj vybojovali vítězství ve válce.

Pro samotné tábory však tato změna struktury vězňů měla zásadní dopad. Bývalí vojáci „převzali moc“ od

zločinců a často se nebáli ani dozorců. Říkali si „Krasnyje šapočki“ (Červené čapky) a v některých táborech se dokonce pokoušeli o vzpoury či hromadné útoky.

Ještě strašlivější osud potkal válečné invalidy.

Jestliže krásu měst nesměli kazit žebřáci a bezdomovci, bylo zcela nepřijatelné, aby na ulicích postávali či spíše polehávali zmrzačení muži.

V druhé světové válce přišlo o ruku či nohu asi půl milionu sovětských vojáků. Bylo zapotřebí se s těmito lidmi vypořádat. Ač se na některých stránkách či v některých knihách můžeme dočíst, že je Stalin nechal bez milosti postřílet, a proto ve městech SSSR nebylo vidno žádné invalidy, jde o často opakovaný mýtus. Jejich osud však nebyl o mnoho lepší.

NKVD, a později MVD, je začala odstraňovat z měst. Z velkých měst museli zmizet v první řadě. A potkal je podobný osud, jako jejich spolubojovníky, o kterých je řeč výše. Na rozdíl od nich však nebyli odvázeni do pracovních táborů ale do bývalých klášterů. Když sem přijeli první invalidé, prostory klášterů na ně nebyly vůbec připraveny. Již před mnoha lety odtud bolševici vyhnali mnichy a od té doby kláštery v SSSR chátraly. Invalidé zde mrzli v chladných komnatách, dostávali jen trochu jídla a nebyl zde lékařský personál. Většina lidí, kteří se zde o válečné invalidy měli starat, dostali tento nevděčný úkol za trest a podle toho k němu také přistupovali.

Vojáci bez nohou zde celé dny leželi ve vlastních výkalech, a ještě byli posměšně označováni jako Samovary. Tak člověk bez nohou vypadal. V létě, když je vynesli ošetřovatelé ven, se mnoho invalidů pokoušelo skutálet do jezer či rybníků, a tak spáchat sebevraždu.

Muži, bez lékařské péče a v příšerných hygienických podmínkách, hynuli po tisících. Až po pár letech se tato neutěšená situace trochu zlepšila. Nelze přesně odhadnout, kolik mužů bylo v kláštřích po celém SSSR takto internováno. Lze najít různá čísla. 100 000, 200 000 či dokonce 300 000 lidí.

Jedno je však jisté. Naprostá většina zde zemřela.

Pokud se sem člověk jednou dostal, bylo pro příbuzné takřka nemožné jej dohledat. Tito lidé byli jednoduše vymazáni a měli navždy skončit v zapomnění.

Až po pádu SSSR se několik ruských historiků pustilo do mapování této lidské tragédie. Nebyli příliš úspěšní. Pro bolševiky invalidé nic neznamenal a vedli jen minimum záznamů.

Když se Stalin úspěšně vypořádal s navrátilivšími vojáky, vojevůdci a invalidy, stál před ním ještě jeden problém. Nacionalismus.

Sovětský svaz se od svého vzniku, a nutno říci že úspěšně, snažil potlačovat nacionalismus. Ano, nepodařilo se mu sice vytvořit něco jako „sovětskou národnost“ a zakódovat ji do mysli lidí, na to měl tak či onak málo času, ale na konci 30. let se snad nikdo, kromě Ukrajinců, neodvažoval označovat za Gruzince, Moldavana, Bělorusa atp.

Začátek války toto změnil. Často vznikaly národnostní pluky a muži rádi říkali, že bojují za „svou“ zem. Za svůj národ. Ano, bojovali za Sovětský svaz, ale například v Bělorusku, označovanému za partyzánskou republiku, se vzedmulo národnostní citění. Stejně tak na Kavkaze. O Ukrajině ani nemluvě.

A to byl velký problém.

Nejlépe si jej ukážeme na příkladu režiséra Olexandra Dovženka, autora slavného sovětského filmu Země. Když chtěl tento uznávaný režisér natočit film o bojích na Ukrajině, šel si pro požehnání k Chruščovovi, tehdy prvnímu sekretáři komunistické strany Ukrajiny.

Dovženko již během války natočil dokumenty o průběhu války na území Ukrajiny a Chruščova i díky tomu jeho nápad zaujal.

Rozhodl se, že Dovženka podpoří a přednesl jeho návrh na nový film před Stalinem.

Ten se však takřka ihned do obou pustil.

Zajisté jej nejvíce rozlítla věta: „Ať budeme bojovat na jakýchkoli frontách, budeme bojovat za Ukrajinu.“

Na to Stalin spustil, že žádná samostatná Ukrajina neexistuje a existovat nebude. Pak režiséra urážel.

Dovženko si později zapsal do deníku: „Roztrhal mě na kusy.“

Vítězství v druhé světové válce je vítězství Sovětského svazu. Tak pravil soudruh Stalin.

Nikoli vojáků. Nikoli lidu. Ale země. Důsledky této politiky Stalina můžeme dobře pozorovat do dnešních dnů. Rusko, které se prohlásilo za nástupce SSSR, si přivlastnilo i vítězství.

Jak absurdní toto tvrzení dnešního Ruska je, si nejlépe ukážeme, když se podíváme na statistiku válečných obětí Sovětského svazu a tuto statistiku si dáme do kontextu velikosti populace jednotlivých svazových republik.

Pojďme pro příklad uvést několik čísel.

Nejprve je však třeba něco uvést na pravou míru. Udávaný počet obětí Sovětského svazu, tedy 26 milionů, je vymyšlený a úmyslně navýšený. Jak prokázala například historička Applebaum, do toho čísla je započten i zhruba milion lidí, kteří v době války zemřeli v gulazích. Poté jsou zde započítáni zajatci, kteří se ze zajetí vrátili, civilisté odvezení na nucené práce, kteří se rovněž vrátili, lidé z okupovaných území Polska, Estonska, Lotyšska či Litvy a takhle by šlo pokračovat dále.

Avšak, přijměme oficiální číslo SSSR, a počítejme.

Před válkou žilo na území Ruské SSR 110 mil. lidí, z nich mělo zemřít 14 mil., to činí 12,5 %.

Na území Běloruské SSR žilo 9 mil. lidí a zemřelo 2,3 mil., to činí 25,5 %.

Na území Ukrajinské SSR žilo 41 mil. lidí a zemřelo 6,9 mil., to činí 16,5 %.

Dále, z počtu lidí žijících před válkou zemřelo 13,5 % lidí z Arménské SSR, 13,5 % z Lotyšské SSR či 12,5 % z Litevské SSR. A takhle by šlo pokračovat dále.

Důležité je to úplně první číslo. Pokud přepočítáme počet obětí vůči velikosti populace, Rusů zemřelo „jen“ 12,5 %.

Ano, lze argumentovat tím, že v absolutních číslech zemřelo Rusů zhruba 50 % ze všech obětí SSSR, avšak tady narážíme na onen nadhodnocený počet obětí. Ten je totiž nejmarkantnější právě v případě Ruské SSR. O etnických Rusech ani nemluvě. Než budeme pokračovat dále, je nutno zmínit, z jakých počátečních čísel Sovětský svaz při „výpočtu“ obětí války vycházel.

V roce 1937, tedy v době po několika uměle vyvolaných hladomorech a v časech Velkého teroru, proběhlo v SSSR první sčítání lidu od roku 1926. Sčítání bylo pro Stalina takovým zklamáním, že jeho výsledky nebyly nikdy zveřejněny a několik organizátorů bylo uvězněno a posléze odesláno do gulagů. Sovětské noviny obvinily západní agenty a nepřátele země ze zfalšování výsledků.

Přišlo se totiž na to, že obětí hladomorů, Velkého teroru a etnických čistek nejsou statisíce či několik milionů, ale minimálně deset milionů. Z toho většina na Ukrajině. A něco takového samozřejmě nebylo možné zveřejnit.

Stalin tedy nařídil, aby se sčítání opakovalo. V roce 1939 proto proběhlo sčítání lidu v SSSR znovu. Tentokrát pod dohledem „odpovědných komunistů“. Výsledkem bylo, že Sovětský svaz obývá 170 mil. lidí.

Toto číslo je samozřejmě smyšlené a odhaduje se, že realita byla zhruba o 7-8 mil. nižší. enže, počty válečných obětí Sovětského svazu nevychází ani z tohoto smyšleného čísla z roku 1939.

Vychází z odhadu počtu populace z konce roku 1940. Mělo jít o neuvěřitelných 194 mil. lidí. V tomto čísle jsou započítáni výše zmínění lidé z okupovaného Pobaltí či Polska.

Pokud si dáme všechna fakta dohromady, zjistíme, že Sovětský svaz, potažmo jeho nástupce, dnešní Rusko, lhal prakticky úplně ve všem.

Zodpovědnost za vypuknutí druhé světové války nese Sovětský svaz úplně stejnou jako nacistické Německo. A je nutno nést v patrnosti, že Hitler zaútočil na Polsko jen díky podepsání paktu Molotov-Ribbentrop. To jednoznačně vyplývá z uveřejněných německých i italských dokumentů z léta 1939. Posléze SSSR zaútočil na či anektovat podobný počet zemí, jako Německo: Polsko, Finsko, Estonsko, Lotyšsko, Litvu, Besarábii a Severní Bukovinu.

Když selhaly plány na připojení k Ose, začal Stalin chystat útok na Evropu, avšak Hitler jej předběhl. Tak se z agresora stal, zcela nepochopitelně, napadený stát.

Během války SSSR zradil své zajatce. Odsoudil k smrti civilisty žijící na okupovaných územích a za kolaboranty označil lidi odvlčené na nucené práce do Německa.

Válku SSSR vyhrál jen díky vojenské pomoci Spojenců. Kdyby vyhrál. Jen díky ní neprohrál. Ostatně, i Stalin to v Teheránu přiznal:

„Nejdůležitější věci v této válce jsou stroje. Spojené státy jsou zemí strojů. Bez strojů, které jsme dostali skrze Lend-Lease, bychom válku prohráli.“

Do Evropy pak Rudá armáda nevstoupila jako osvoboditel, ale jako okupant. A podle toho se také chovala k civilistům. Z Evropy unesla NKVD do Sovětského svazu nespočet lidí, kteří se již nikdy nevrátili. Za vydatné pomoci Spojenců v rámci operace Keelhaul, nutno dodat. A po válce vše pokračovalo. Např. kruté potrestání válečných zajatců či v dnešním vláknu zmíněné zúctování s invalidy.

8. května 1967 byl u kremelské zdi odhalen pomník neznámého vojína. Je na něm nápis: „Tvé jméno je neznámé, Tvůj čin je nesmrtelný.“ Nic neukazuje více absurdnost Sovětského svazu než právě tato slova. Mýtus Velké vlastenecké války však žije v myslích lidí dodnes.

Prameny:

Timothy Snyder - Stalin
Anne Applebaum - Gulag
Alexander Jakovlev - Rusko plné křížů
Edvard Radzinskij - Stalin
Mark Solonin - 23. červen
Orlando Figes - Revoluční Rusko
Alan Taylor - Příčiny druhé světové války
Robert Conquest - Velký teror
Viktor Suvorov - Den M

Převzato z autorova Twitteru

KRITIKA:

Prezident – chytrá horákyně

Petr Kolman NevPes

Možná i ti odrostlejší si ještě vzpomenu na legendární pohádku Boženy Němcové s přílehlavým názvem *O chytré horákyni*. Ve které se hlavní hrdinka dostává ke králi oblečená - neoblečená, ani ve dne ani v noci, ani pěšky ani na voze...

Přímo k jádru věci – nový prezident Petr Pavel, obdobným stylem kritizuje-nekritizuje dnešní českou vládu. Asi jste si povšimli jeho oblíbené řečnické figury – něco Fialovu kabinetu na oko zkritizuje, ale těžiště svého hodnocení mazaně umístí do přívěsného rétorického vozíku, kde akcentuje, že vláda postupuje vlastně dobře, ale jen to neumí „odkomunikovat.“ Prostě tu představbu vláda neumí lidem vysvětlit, a pak je jako kůl v plotě – řekl by asi Milouš Jakeš.

Svádět vše na špatnou vládní komunikaci je de facto báječně vykutálená ideová pozice. Příznivci pěti-koaliční vlády si mohou říct – prezident vládu podporuje, komunikace se dá a má zlepšit vždycky. Naopak přibývající odpůrci Fialovy vlády si, alespoň podle prezidentského scénáře, poví, vida prezident také kritizuje vládu, sice ne tak razantně jako Babiš, Havlíček, Rajchl nebo Okamura, ale aspoň něco.

Další s tím spojenou častou prezidentovou radou směrem ke Strakovce je, že „lepší komunikaci by se údajně dalo předjet špatnému přijetí opatření ze strany občanů.“

Avšak i to má svoje zřetelné meze – jak pro pět ran do flanelové košile chcete odkomunikovat zastavení valorizací důchodů anebo katastrofální inflaci, která je zde mnoho měsíců? Ergo kladívko, jak chcete starému nemocnému seniorovi s bolavýma nohama lépe „vykomunikovat“, že mu zrušíte poštovní pobočku, kterou měl přes čtyřicet let za rohem? Koneckonců těžko se dá „vykomunikovat“ i třeba nárůst počtu ministrů nebo rekordní počet místopředsedů Poslanecké sněmovny Parlamentu. Jak se má dlouhodoběji „odkomunikovat“ nárůst cen elektřiny nebo plynu? Co chcete vykomunikovat směrem k skoro milionu lidí v exekucích?

A takhle bychom mohli postupovat položku po položce z aktuálního menu společenských problémů.

Co tím vším chce autor komentáře naznačit? Pavlova komunikační karta má dočasnou účinnost, a již se pomalu blíží k bodu trvanlivosti.

Ostřeji napsáno - za chvíli se s ní stane směšným. A pak mu nezbude, aby se přiklonil na stranu pětkoaliční vlády nebo na stranu opozice anebo zvolit pozici mrtvého hradního brouka – respektive bez-názorového kladeče slavnostních věnců.

Před prezidentskými volbami Petr Pavel řekl, že chce být hlavou státu aktivní, ne aktivistickou, tak mu držme palce, aby nezvolil zmíněnou třetí cestu – tedy mrtvého zástupce hmyzího řádu.

Optimální by bylo, kdyby Petr Pavel vnášel skutečně nová témata a postřehy, a nejen opakoval otřepané fráze o „zlepšení komunikace“. Nikdo po něm nechce rovnou zemanovské bonmoty, ale v souladu s Hlavou 22 nutno i prezidenta vyzvat „aby zlepšil komunikaci“, a tím se nám kruh uzavírá.

Vzpomínka na Jiřího Wagnera

Milan Dřevojánek NevPes

„Pravidelní čtenáři si všimli, že od pondělka je Neviditelný pes divný, visí v něm staré články a nové nevycházejí. Důvod je smutný: redaktor Jiří Wagner o vikendu onemocněl, odvezli ho do nemocnice,“ napsal tu Aston loni. O týden později jsme se od něj dozvěděli, že 20. května Jiří Wagner zemřel.

Jak se dodnes v komentářích můžeme někdy dočíst, vzpomínají na něj nejen autoři – byl vnímán jako redaktor pečlivý, co jen tak něco do éteru nepustí. A také pravopisu úzkostlivě dbalý, jak jsem se (určitě nejen já) přesvědčil nejednou - nejen když mi v začátcích napsal třeba „ve druhém odstavci jsem Vám přechodník minulý uvedl na správný tvar“, ale také když mi jednou později mlčky diskretně opravil „zvolá vládu“ na „svolá vládu“, jistě máje zato, že jsem se překlepl, zatímco já jen věrně reprodukoval častý výraz Andreje Babiše, o němž článek byl.

Jak vlastně naše spolupráce začala? V lednu 2006 všimnul jsem si v tiráži (dodnes vlastně „tyráži“) Neviditelného psa slov „příspěvky laskavě posílejte na adresu ...“ a coby věčný marný literární kverulant se rozhodl (když už byl ten nový rok) štěstí zkusit. Spíchnul jsem tedy jakýsi článek a ani moc nedoufal - jaká radost však, když mi pan redaktor Wagner odpověděl kladně a vzápětí jsem poprvé uviděl své jméno ve veřejném médiu! Hltal jsem diskusní příspěvky a cítil se, jako bych právě dostal cenu Magnesia Litera. Neexistoval tehdy totiž ještě ani blog, ani facebook a vůbec celý internet byl zatím v době kamenné, takže někde se literárně realizovat nebylo tak jednoduché. Až dodatečně mi došlo, že na Neviditelném psu byl tehdy nováčkem i sám pan redaktor Wagner, a tak jsem byl vlastně jedním z prvních jeho „koní“.

Po zemřelých blízkých zůstávají nám obvykle fotky a videa, po něm mi zůstala mailová komunikace – ta bývala mnohdy košatá, pan Wagner si rád „pokecal“, měl-li čas a náladu, tím spíš, že osobně jsme se nikdy nepotkali. K tématu článku často měl co říci, třeba i

opačný svůj názor, což ale neznamenalo, že ho nevzal: „Tak já Vám to teda uveřejním,“ nepřilíš nadšen odpověděl, když jsem poslal kdysi článek „Dost bylo Klause!“. Jeho politickou preferencí byla totiž modrá coby dobrá, respektive do té doby, dokud jí vévodil právě tento pozdější dvojnásobný prezident, k němuž se sympatiemi netajil. A já zase antipatiemi - přesto mi v průběhu let leccos z mých politických komentářů uveřejnil, něco zase ne, vždycky jsme se ale domluvili a respektovali. 2.12.2021 jsem tak kupříkladu ocenil, že mi neodmítl kritiku jednoho člena IVK, s nímž bych se shodnul tak leda v sympatiích k pivu: „Láďa Jakl sice patří k mým kamarádům, ale pokud má někdo jiný názor a dokáže ho srozumitelně formulovat, není problém to uveřejnit. Žijte dlouho a blaze.“ Dnes z toho závěru (půl roku před jeho smrtí) mrazí...

Co nás naopak spojovalo byl kladný vztah k Beatles. Pan Wagner byl velký znalec jejich tvorby i historie a článků o skupině mi během let uveřejnil celou řadu. Často nám přitom vznikly dlouhé mailové diskuse – kupříkladu mi 22.3.2011 napsal: „Mimochodem, já dostávám pozvánky na nejrůznější akce a tiskovky, většinou na desátou, jedenáctou dopolední... S díky odmítám, protože takhle po ránu bych si narušil metabolismus. Za ta léta, co dělám Psa, jsem byl ráno venku jen jednou - to když do Muzea hudby přivezli figuríny Beatles. U toho jsem fakt nesměl chybět J.“

S tím souvisí i jeho osobní stránky, na něž mi kdysi tento odkaz poslal, a které – jak tu vidíme – existují dodnes. Vedle milované hudební skupiny na prvním místě jsou tam i jiné jeho zájmy, od staré Prahy přes sluneční soustavu a rádio Beat až po osobní archivy. Věřím, že o tomto jeho webu mnozí nevěděli a byl bych moc rád za každého čtenáře, který si v něm vzpomínky na pana Wagnera oživí.

Poslední mail mi od něj zůstal ze 14.3.2022, když jsme při příležitosti mého tehdejšího článku na téma Grimmelshausenova výročí diskutovali o (ne)zbytnosti 5. pádu, jelikož jsem ho odjakživa důvěrně oslovoval po našem moravsku „pane Wagner“ a stál si za tím, že byt' to gramaticky správně není, je to vlídnější, neboť když mě někdo osloví příjmením, připadám si, jako by mě vyvolali ve škole. „No jo, jak se říká, když nejde o život, tak jde o... 😊 J.“ odpověděl smířlivě.

Jak jsem mohl vědět, že žádnou další odpověď už od něj nikdy nedostanu?

Pavlův motorkářský výlet či úlet, kde udělali soudruzi z Kanady chybu.

29. května 2023 • Jana Bendová

Je to úlet, předvádí se jako drsnácký macho, „dělá Foldynu“. I tak hodnotil lid v podhradí prezidenta Pavla, který si vyjel na zahájení Bavorsko-českých týdnů přátelství na své motorce. Vláda to zase schytává za úsporný balíček. Pamatujete scénku z Pelíšků, kde se máma Krausová při lití olova ptá manžela „Co tam vidíš, Jindřichu?“ a táta Kraus odpovídá „Dávám bolševikovi rok, maximálně dva“? Tak to šéfbodborář Středula je drsnější, dal vládě jen dva týdny, jinak... A vypadá muž s koštětem opravdu asexuálně, jak říká herečka Tereza Brodská?

Antikapitalistická kavárna v kanadském Torontu, která bojovala proti vykořisťovatelskému (zlo)řádu agitací a nápoji, po roce zavírá. S konceptem „zaplat', co můžeš“ si na sebe nevydělala. Kdepak asi soudruzi z Toronta udělali chybu?

Guvernér ČNB Aleš Michl opět zopakoval, že cesta ke snížení deficitu rozpočtu vede přes snižování výdajů státu. Moudrá rada, což o to. Zdalipak ji dával také premiérovi a předtím i ministru financí Babišovi jako jeho rádce? Jen se ptáme.

Předchozí prezident plul po rybníce v nafukovacím člunu, současný jako vášnivý motorkář vyrazil na svém silném stroji na služebku do Bavorska. Schytává kritiku, že frajeři a jeho ochranka to má takhle těžší i dražší. Ale dokud se nenoří do hlubin, aby vytahoval amfory anebo krotil tygry, dá se foldynovský svéráz hlavy státu vydržet.

Český držitel (+50) Oscara zemřel kvůli komunistům v zapomnění

Pracoval jako úředník a revizor, stres zaháněl alkoholem.

28. března 2023 5:56

Jméno Ivan Jandl vám zřejmě nic neříká, přesto jako jediný Čech v historii získal za svůj herecký výkon jak Zlatý globus, tak Oscara. Obě ceny dostal talentovaný chlapec v letech 1948 a 1949 za ztvárnění hlavní dětské role ve filmu rakousko-amerického režiséra Freda Zinnemanna (+89) Poznamenání (The Search, 1948).

Herecká etuda na výbornou

Dětství Ivana Jandla (24. 1. 1937-21. 11. 1987) bylo poznamenáno obrnou, kterou prodělal ve třech letech. Téměř zázrakem se však zotavil, pouze trochu napadal na jednu nohu. Hrál na klavír, chodil do rozhlasového Dismanova souboru, a dokonce hrál i fotbal. Počátkem roku 1947 přišli do vinohradského rozhlasového studia filmaři, kteří hledali dětského představitele do hlavní role v chystaném švýcarsko-americkém filmu Poznamenání.

Potřebovali chlapce, který nebude příliš mluvit, a své pocity dokáže vyjádřit hlavně pohledem a mimikou. Drobný blondáček Jandl je zaujal a získal si je i svou hereckou etudou na téma chování a jednání režiséra. Chlapec vzal do ruky telefon a jako vynadal režiséru Oldřichu Hoblíkovi, že se plete. A roli nakonec získal.

Film bodoval po celém světě

Film Poznamenání se zabýval poválečnými osudy malých dětí zavlčených za druhé světové války na území nacistického Německa. Jandl zde ztvárnil Karla Malika, který po útěku od rodiny, kam ho umístili nacisté na převýchovu, bloudí bez cíle vybombardovanou německou metropolí. Tam se ho ujme americký voják, který ho málem odveze do USA, aniž by tušil, že po něm pátrá vlastní matka. Její roli filmaři svěřili slavné operní pěvkyni Metropolitní opery v New Yorku Jarmile Novotné (+86).

Film měl velký úspěch po celém světě a Jandlův výkon oceňovali diváci i kritika – pochvalně o něm psal i list The New York Times. V Československu měli Poznamenání premiéru na festivalu ve Zlíně. Snímek se objevil i v programu mariánskolázeňského filmového festivalu. Další promítání se však již neuskutečnilo, protože po převratu v únoru 1948 byly „buržoazní“ snímky nežádoucí.

U nás měl Jandl utrum

Do Ameriky pro Zlatý globus a Oscara Jandla už nepustili. Obě sošky mu tedy zástupci Americké filmové akademie přivezli do Prahy na ředitelství Státního filmu, kam si je šel mladý laureát vyzvednout se svým otcem. Bez jakýchkoli fanfár a oslav... Jandl dostal tehdy od komunistů instruktáž. Na otázku, proč netočí další zahraniční snímky, měl odpovědět, že je k dispozici československému filmu. Pokud by neuposlechl, čekaly by prý rodinu represe. Přesto mu však chodily obdivné dopisy z celého světa – psaly mu mimo jiné i mladička Brigitte Bardot (88) či Shirley Temple (+85) a obě se těšily na spolupráci. K té ale nikdy nedošlo.

Jandla bylo nutné nenápadně „uklidit“ a odsoudit k zapomnění. Doma se o něm nesmělo mluvit ani psát. Tato rána podlomila chlapcovu důvěru ve svět i v sebe a s křivdou se nikdy nesmířil. Když nemohl filmovat, upnul se aspoň k činohře. Jenže jeho pokus o profesionální divadelní dráhu selhal – dvakrát se neúspěšně hlásil na DAMU, což vnímal jako další křivdu. Našel se až v ochotnickém divadle.

Protože měl hezký, školený hlas, působil jednu dobu také jako hlasatel v Čs. rozhlasu. V roce 1972 ho z něj ale jako člena Klubu angažovaných nestraníků vyhodili. Z držitele Oscara se stal postupně úředník, průvodčí v autobusu či revizor v podniku Potraviny.

Navzdory tomu, že byl diabetik, řešil Jandl stres pomocí alkoholu. Když mu umřela maminka, odpadla i poslední brzda. Zabílo ho zoufalství z promarněného života. Dnes už se bohužel nedozvíme, jak by se vyvíjela jeho herecká kariéra, kdyby mu komunisté nezakázali točit další zahraniční filmy... ■

Představitel (+55) gangsterů měl nevědní život. Komunisté ho zavřeli do žaláře, oblíbený herec pak kopal hroby

16. října 2022 5:50

Herec Zdeněk Kryžánek (30. 10. 1920-24. 12. 1975) prožil život, podle kterého by se dal natočit hollywoodský velkofilm. Pracoval jako výpravčí na dráze, dělník na stavbě či kastelán na zámku v Jindřichově Hradci. Kromě toho byl ale za války totálně nasazen v Říši, a v letech 1959-1961 ho komunisté uvěznilo za činnost proti tehdejšímu socialistickému zřízení.

Kryžánek začínal hrát s ochotníky, což jeho profesori na jindřichohradeckém gymnáziu neviděli rádi: „Kdybyste se raději učil vzorečky, stejně se na to hraní nedá koukat...“ říkali mu. I přes jejich káravě zdvižené obočí se Zdeněk Kryžánek přihlásil po maturitě na konzervatoř, ale prostředí protektorátní Prahy na něj doléhalo natolik, že po dvou letech ze školy odešel.

Milovníky hrát nechtěl

Po válce se pak dostal do mosteckého divadla a v roce 1946 nastoupil do angažmá v Divadle J. K. Tyla v Plzni: „Přešel jsem do Plzně a představte si, hrál jsem milovníky. Byl jsem sice štíhlý a vlasatý, ale taky z těch milasů hrozně nešťastný. Řekl jsem to režisérovi a dostal jsem barona Krüga v Bílé nemoci. Od té doby jsem milovníky nehrál. Zato jsem hrál skoro všechny Shakespeary: Řihala, Falstafa, Kapuleta, Klubka...“ zmínil Zdeněk Kryžánek ve svých vzpomínkách.

Od roku 1946 do roku 1958 odehrál na plzeňské scéně celkem 89 činoherních rolí a návdavkem i jednu v opeře. Později působil také v Národním divadle a svou divadelní kariéru uzavřel v karlovarském divadle.

Tahal na sobě železářství

Televizní diváci si Zdeňka Kryžánka vybaví nejspíše jako Žalmana ze seriálu F. L. Věk (1971). Film mu mnoho prostoru neposkytl, a tak jej známe především z menších úloh, kde se díky svému zevnějšku uplatňoval především v rolích různých gangsterů apod. Tím nejznámějším je zcela jistě Bill z Michaga z komedie „Čtyři vraždy stačí, drahoušku“ (1970).

Ovšem neměli bychom zapomenout ani na jeho hejtmana Piva z dramatu Marketa Lazarová (1967), kde podal opravdu úctyhodný výkon – už proto, že jeho výzbroj vážila 55 kg a bylo velké umění dostat se v ní na koně. A udržet se na něm bylo doslova o život.

Kdyby radši mlčel...

Zdeněk Kryžánek měl bujnou fantazii a rád si pouštěl pusy na špacír, což se ani na konci 50. let nepromíjelo. To, že v divadelním klubu a po hospodách vyprávěl příběhy, že jeho praděd byl rybníkář Kuba nebo že je posledním potomkem Jana Cimbury, by ještě prošlo, ale padaly z něj i takové perly, že například s anglickou perutí bombardoval Plzeň, nebo že ve skutečnosti není žádný herec, nýbrž špion.

Plzeňští hospodští ho udali za protistátní řeči a herec šel před soud. Vedení divadla mu příliš nepomohlo: potvrdilo sice, že Kryžánek je talentovaný umělec, ale když se opije, není s ním k vydržení – je výstřední, hlučný a někdy se vrací domů dlouho po půlnoci, čímž vzbuzuje veřejné pohoršení. A protistátní živel, který je proti socialistickému zřízení, byl na světě...

Soudruzi mu to dali „sežrat“

Kryžánek dostal 3,5 roku vězení a pětiletý zákaz herecké činnosti. Z vězení se dostal o něco dříve jenom díky milosti prezidenta republiky, ale zákaz herecké činnosti mu zkrácen nebyl. A tak se vrátil se do rodného Jindřichova Hradce, kde nejprve rušil hřbitov U Svaté Trojice a vykopával hroby, pak stavěl základní školu a pak se dostal jako údržbář a později i jako průvodce na zdejší hrad a zámek.

Postava hromotluckého člena zločineckého gangu v komedii „Čtyři vraždy stačí, drahoušku“ byla vůbec jeho první filmovou rolí po propuštění z vězení. Naposledy jsme jej mohli na filmovém plátně spatřit jako vinaře Kvasničku v komedii Bouřlivé víno (1976).

Je třeba také zmínit, že Kryžánek byl psavec. Zůstala po něm divadelní hra Oklamanci a biografie Paměti neposlušného herce. Hercova životní pouť se uzavřela na Štědrý den roku 1975 a pohřben je na hřbitově v rodném Jindřichově Hradci. ■

Minulost?

Petr Anderle NevPes

Minulost je všudypřítomná, napsal kdysi jeden filozof. Vlastnil jsem chalupu v Sudetech a jednou byl při večerní procházce osloven mužem, kterého jsem dobře znal. Za celou tu dobu jsme se zdravili a sem tam prohodili nějakou zdvořilost. Nic víc.

Tentokrát mne sám oslovil - jestlipak víte, na jakém místě stojíme? Víte, co tu bylo kdysi?

A tak jsem si vyslechl příběh starý téměř 80 let. Na onom místě stával malý domek, v němž bydleli dva asi třicetiletí manželé. Oba byli od narození hluchoněmi, děti neměli a ke skromné obživě jim stačila výroba kartáčů pro potřebu občanů městečka. Paní prý byla velice krásná.

Oba manželé vzhledem k svému postižení jen horko těžko chápali, co se pár let před válkou a během ní v pohraničí vlastně děje. Ze stejných důvodů nemohli také pochopit, proč v jeden květnový podvečer roku pětáctýřicátého k nim do domu vnikli čtyři vojáci Rudé armády a mladou paní jeden po druhém znásilnili.

I hluchoněmi mají právo na svoji důstojnost. Oba manželé neunesli tíhu potupy a ponížení. Muž pomohl ženě s oprátkou a ta zůstala viset mrtva na půdním trámu. Sám pak zatopil v kotli a vsoukal své tělo do rozšířeného komína v přízemí. Předtím však zapálil dům. Za chvíli z něj zbyly jen trámy.

Sousedé vynesli z trosek část ohořelého těla ženina bez hlavy a jejího muže museli těžce dobýt z komína, který zůstal třet uprostřed trosek. Můj vypravěč stál tehdy v hloučku kluků starých jako on - chodil do druhé třídy.

Proč jste to nikdy nikomu nevyprávěl? A kdo by to chtěl slyšet, prosím vás. Jsem dnes již asi jediný, kdo to viděl a kdo si to pamatuje. Lidé by měli vědět, že na tomto místě stával dům. Měl pravdu. Je to takové prázdné místo u silnice před farním kostelem v jedné pohraniční obci.

Z dobových fotografií víme, že kdysi kousek dál stávala církevní škola. Že byl vedle ní ještě dům, to není na fotografii vidět. Konec konců - všechny domy mají svou minulost. I ty, které již dávno nestojí. A ta, jak napsal onen filozof, je všudypřítomná. Jenom jí musíme umět citlivě naslouchat.

Šílenec, který nožem utál kariéru jedné z nejlepších tenistek v historii

Jiří Holubec 30. dubna 2023

V roce 1993 bylo Monice Selešové 19 let a svět tenisu jí ležel u nohou. Kam přišla, tam vyhrávala. Soupeřky uváděla v zoufalství a zdálo se, že nedokáže zkazit žádný míč. Ten samý rok ale ukončilo její kariéru zákeřné bodnutí do zad. Letos 30. dubna uplyne už třicet od jedné z nejpodivnějších epizod světového tenisu.

Monica Selešová nebyla jen jedničkou ženského tenisu. Odborníci o ní mluvili jako o největším talentu, který se kdy chopil rakety, a Martina Navrátilová předvíдалa, že posbírá víc Grandslamových titulů než všechny její předchůdkyně. Nemusela se bát, že bude v předpovědi příliš přehánět, protože kariéra zázračné Jugoslávky teprve začínala. Narodila se v roce 1973 do maďarské rodiny žijící v Jugoslávii v městě Novi Sad a tenis hrála snad dříve, než začala chodit. V 11 letech už vyhrála prestižní juniorský turnaj Orange Bowl, ve 14 začala hrát profesionálně a na turnaji v Houstonu vyprovodila z kurtu o dvacet let starší legendu Chris Evertovou po setech 3-6 6-1 6-4. Šokovaná Evertová po zápase prohlásila, že tak dokonalou hru nikdy nezažila.

Stefi vs. Monica

Na přelomu 80. a 90. let kralovala ženskému tenisu Steffi Grafová, která měla ve sbírce zlato ze všech grandslamových turnajů a k tomu i zlatou olympijskou medaili. S raketově stoupající Selešovou se už utkala třikrát, pokaždé úspěšně a věřila si i na turnaji v Berlíně v roce 1990. Ve finálovém zápase ale k překvapení celého světa podlehl šestnáctileté dívce 6-4 a 6-3. Že nešlo o náhodu, potvrdila Selešová hned vzápětí ve finále grandslamového turnaje French Open. I v Roland Garros jí stačily na vítězství dva sety 7-6 a 6-4. Stala se nejmladší výherkyní turnaje v historii a sesadila Grafovou z první příčky žebříčku WTA. Tehdy ještě netušila, že se v tom momentu ocitla v hledáčku pološíleného Güntera Parcheho.

Osudové bodnutí

Zlatá jízda tenisového zázraku pokračovala dál. Selešová dokázala v letech 1991–1993 vyhrát 22 titulů z 34 a pouze v jednom turnaji nepostoupila do finále. Z celkových 159 zápasů prohrála pouze 12 a na grandslamových turnajích prohrála jen jednou. Pak 30. dubna nastoupila ve čtvrtfinále turnaje v Hamburku proti Bulharce Magdaleně Maleenové a svět se jí otočil doslova vzhůru nohama.

Během přestávky v druhém setu se Selešová chystala zpátky na kurt. Když rozhodčí oznámil konec pauzy, sehnula se pro láhev s vodou a vtom ucítila v zádech prudkou bolest. Když se otočila, viděla, jak na ni zpoza bariéry oddělující hřiště od hlediště zírá podivný muž a s divokým šklebem zvedá nad hlavu kuchyňský nůž. Než stačil bodnout znovu, uchopil ho divák sedící vedle něj a za pomoci pořadatelů ho zpacifikoval. Šokovanou tenistku odvezla sanitka do nemocnice s ránou, která těsně minula páteř. Kdyby se bývala nesehnula pro vodu, pravděpodobně by jí šílenec vrazil nůž do krku. V nastalém zmatku začala média spekulovat, kdo útočník je. Vzhledem k divoké situaci v zemích bývalé Jugoslávie se spekulovalo o pomstě motivované Moničinu národností. Brzy se ale ukázalo, že důvod je daleko divnější a děsivější.

Uctíváč plavovlasé bohyně

Než se Günter Parche vydal zavraždit Monicu Selešovou, nikdy neopustil své rodné městečko ve východním Německu. Pravděpodobně od narození trpěl duševní poruchou a kvůli problémovému chování ho matka jako malého chlapce předala na výchovu neprovdané sestře. Vyrostl z něj samotářský podivín, jehož jedinou vášní byla... Steffi Grafová. Nevynechal jediný její zápas v televizi, byt měl polepený jejími fotografiemi a u soudu o ní pronášel věty jako: „Její oči září jako diamanty a vlasy má jako z hedvábí. Německému národu tuto bohyni seslala sama nebesa, aby mohl uctívat její plavovlasou

krásu.“ Když jeho bohyně dostala v Berlíně výprask od neznámé šestnáctileté dívky, chtěl údajně spáchat sebevraždu. Pak přišly další dvě porážky ve Francii a další v Austrálii, které už zoufalý Parche nevydržel. Vybral si z banky 3000 marek, koupil si lístek na exkluzivní místo hned vedle kurtu a vydal se na turnaj v Hamburku. V roce 1993 ještě svět nežil v realitě teroristických útoků. Pronést do publika řeznický nůž nebyl pro šíleného mstitele žádný velký problém.

Kdykoliv se mi může zjevit za zády

Parche byl obviněn z pokusu o vraždu, strávil půl roku ve vazbě, ale kvůli snížené přičetnosti odešel od soudu s pouhou podmínkou. Selešová se proti rozsudku odvolala, ale verdikt potvrdil i odvolací soud. Léčení vážného zranění jí zabralo dva roky. Pokaždé když se rozhodovala vrátit se na kurty, proběhla jí prý hlavou představa, že útočník je na svobodě a může se jí kdykoliv zjevit za zády.

I když se k tenisu vrátila a vyhrávala turnaje, její sebevědomá neomylnost, kterou přiváděla soupeřky k zoufalství, byla tatam. Potýkala se s posttraumatickým syndromem, úzkostmi a depresemi. K problémům s psychikou se přidaly trvalé komplikace plynoucí ze zranění a neschopnost naplno trénovat se projevila v problémech s příjmem potravy. Na tiskových konferencích na ni novináři útočili vlezlými otázkami, jestli hodlá zhubnout, nebo se chystá ukončit kariéru.

Nové žebříčky

V pouhých 30 letech se Monica Selešová rozhodla ze světa tenisu odejít. Na kurt se pak krátce vrátila, ale v roce 2008 skončila nadobro. Už o rok později ale zabodovala na jiném žebříčku, tentokrát mezi bestsellery New York Times s autobiografií *Getting a Grip: On My Body, My Mind, My Self*. Ve stejném roce byla uvedena do Mezinárodní tenisové síně slávy a v roce 2011 ji časopis Time zařadil mezi 30 nejlepších tenistek historie. Dnes žije na Floridě, pracuje jako motivační řečník a věnuje se osvětě v oblasti poruch příjmu potravy. Günter Parche, který jí v pouhých 19 letech přerušil kariéru, zemřel vloni v zapomnění v pečovatelském domu v německém Nordhausenu.

Sport a já.

George Švehla z Modrých Hor NSw

Ráno mě opět sužují neurčité pochybnosti. Jak je to se sportem a jeho prospěšností lidskému zdraví, jeho čínorodosti a dlouhověkosti.

Ukázalo se, že:

1. Vynálezce běžeckého pásu zemřel ve věku 54 let ...
2. Vynálezce gymnastiky zemřel ve věku 57 let ...
3. Mistr světa v kulturistice zemřel ve věku 41 let ...
4. Miroslav Tyrš spoluzakladatel Sokola zemřel ve věku 51 let
5. Jindřich Fugner spoluzakladatel Sokola zemřel ve věku 43 let
4. James Fuller Fixx propagoval běhání a zemřel na infarkt při běhání ve věku 52 let .

.. – ale:

1. Vynálezce značky Nutella zemřel ve věku 88 let ...
2. Výrobce cigaret Winston zemřel ve věku 102 let ...
3. Objevitel opia zemřel při zemětřesení ve věku 116 let ...
4. Vynálezce koňaku Hennessy zemřel ve věku 98 let
5. A pak jsem si vzpomněl na fanatického milovníka doutníků a koňaku, který se dožil 90 let, sira Winstona Leonarda Spencera Churchilla a jeho větu: „*Za svou dlouhověkost vděčím sportu. Nikdy jsem ho neprovozoval!*“

A také na našeho souseda, starého starožitníka pana Shulmanna s jeho zásadou: "*Kdyby byl sport opravdu tak zdraví prospěšný, měl by každý Žid v domě už dávno dvě hrazdy!*"

Po mých osobních zkušenostech s různými sporty, které jsem provozoval celý svůj život se dnes, kdy jsem ve věku kdy dělám svou životní inventuru, jednoznačně kloním k názoru „sportem k trvalé

invaliditě“. V mojí osmé dekádě mě mé pohybové ústrojí stěží dovolí dostrachat se o holi na toaletu a nejlépe mě je v klidu v poloze horizontální, tedy vleže. Vypadá to tak, že tělo začíná trénovat a dřevěný kabát.

Začínám se klonit k názoru, že lidská schránka se vyvinula, či byla vytvořena k pohodě, komfortu a ležérnímu způsobu života k čemuž byla vybavena mozkiem, který jí měl toto zajišťovat. Ostatně moderní sport, tak jak ho známe, se začal masově rozmáhat až koncem devatenáctého století. Sport a soutěživost s ním spojená však byl v lidské společnosti snad odjakživa. Třeba ve starořecké Spartě a nebo na ostrově Krétě kde přes býky skákaly dívky už před 5000 lety, jak nám to ukazují v Heraklionu v archeologickém muzeu.

Jenže toto odvážné skákání bylo spíše spojeno s tehdejší duchovním životem, tedy náboženstvím. Se sportem mělo společné asi tolik jako moderní býčí zápasy, tedy korida.

Takže moderní pojetí sportu vzniklo v době, kdy dobývání skývy chleba nevyžadovalo plného a celodenního nasazení jednotlivce, který začal disponovat trochou volného času.

Ano, sportovalo se i za starověku, jako třeba v Řecku, kde v Olympii probíhaly každý čtvrtý rok Olympijské hry od osmého století před našim letopočtem do čtvrtého století našeho letopočtu, tedy 12 století, ano 1200 let. Takže ty naše moderní olympiády, které probíhají od roku 1896 mají do trvání co dohánět.

Ostatně v dnešní době je za sport označována kde jaká činnost. Na příklad sportovní střelba, sportovní gymnastika, sportovní rybaření, sportovní cyklistika, sportovní létání od rogalu po stíhačku, horolezectví a nebo také šachy. Tento poslední sport je k tělesné schránce jeho provozovatelů snad ten nejpřívětivější.

A tak bych se klonil k názoru „všeho s mírou“. Tedy sportovat jen opatrně, rekreačně, jen tak, aby tělo po něm nebolelo a nebo dokonce neutrpělo úraz. Počet sportovních úrazů je neskutečný. Jen v USA utrpěly děti do věku čtrnácti let 3.5 milionu sportovních úrazů za rok.

<https://www.hopkinsmedicine.org/health/conditions-and-diseases/sports-injuries/sports-injury-statistics> O počtu sportovních úrazů seniorů raději taktně pomlčím. Však oni už ví proč.

SPORT

Česko bude pořádat MS hokejistek

Česko v dubnu 2025 uspořádá poprvé v historii mistrovství světa hokejistek. Mezinárodní federace IIHF o přidělení šampionátu zemi úřadujících dvojnásobných bronzových medailistek rozhodla na kongresu v Tampere během probíhajícího MS mužů.

Kanada je ve finále MS

Kanadští hokejisté zvítězili v semifinále mistrovství světa v Tampere nad Lotyšskem 4:2 a budou útočit na 28. titul. Svěřenci trenéra Andrého Tourignyho sice dvakrát prohrávali, ale nakonec slaví čtvrtý postup do finále za sebou.

Německo postupuje do finále MS

Hokejisté Německa v semifinále mistrovství světa porazili Spojené státy americké 4:3 v prodloužení. Rozhodující branku napínavého duelu vstřelil v čase 67:32 útočník Frederik Tiffels. Německo tak má po dlouhých 70 letech jistotu medaile z MS.

Lotyšši získali bronz

Hokejisté Lotyšska slaví historickou medaili na velké akci. V utkání o třetí místo na mistrovství světa v Tampere porazili Spojené státy americké 4:3 v prodloužení.

Kanada má 28. mistrovský titul

Hokejisté Kanady získali 28. titul mistrů světa. Ve finále v Tampere zdolali Německo 5:2, přestože inkasovali jako první a ještě po 37 minutách prohrávali 1:2.

Fwd: It's worse than we feared

Senator Jacinta Nampijinpa Price
on behalf of FAIR AUSTRALIA

Big news.

On Thursday, Prime Minister Anthony Albanese revealed the true extent of the damage the Voice activists want to inflict on your Constitution.

And it's far worse than we feared.

Not only do they want the divisive Voice to ride roughshod over Parliament, it would have a direct say over every decision made by the executive government.

And the Voice will have the power to challenge those decisions in the High Court.

The true gravity of what this referendum is actually about is only now starting to dawn on many Australians.

This change to the Constitution is so massive, it's made headlines around the world.

Time Magazine called it a "profound constitutional change" which means Indigenous Australians could "gain formal representation in Parliament"¹.

Still sounding like a "modest" change?

But the funny thing is that Albo tried to talk them out of such a massive constitutional amendment.

He asked the referendum working group – made up of pro-Voice activists – to limit its power to take a democratically elected parliament or government to the High Court².

And they said no!

So what did Labor do? They folded.

They proved the 'no' case before the campaign even starts.

At the very first opportunity to show that the so-called Voice will not ride roughshod over the government, they folded.

Despite the internal division, despite the legal concerns, despite the community concerns, they capitulated.

It just goes to show who is in charge here.

It's not you, me or the Australian people – the pro-Voice activists are well and truly running the table.

The Albanese government proposed an "additional set of words to guard against potential High Court challenges", but were denied by the pro-Voice activists.

And if the rulebook of the country is changed we can only expect more of this.

Do you remember last year, when Albo said it would be a "brave government" that ignored the divisive Voice?

Well, this is exactly what he meant.

And exactly why you and I will be fighting hard to say 'no'.

There's no way we're going to let the Voice divide our nation like this.

Yours in unity, Jacinda

¹ Time Magazine, *Australia's Indigenous Peoples Could Finally Gain Formal Representation in Parliament*, March 23, 2023.

² The Sydney Morning Herald, *The seven extra words that could broker a compromise deal and win the referendum*, March 13, 2023.

VOICE is a trick.

Message from sénátor Jacinta Nampijinpa Price
WE ARE ONE TOGETHER, NOT TWO DIVIDED.

Dear Vratislav,

This is the bombshell Albo tried to hide.

But now it's out and every Australian needs to hear it before voting on the divisive Voice.

You know how the PM keeps saying the Voice is a "modest change" to the Constitution?

Well, the real agenda behind his Voice referendum has finally been revealed.

Secret government documents the National Indigenous Australians Agency was forced to release under freedom of information laws say that "any Voice to Parliament should be designed so that it could support and promote a treaty-making process"¹.

And what's in the treaty?

According to these secret documents, it must include a "fixed percentage of Gross National Product. Rates/land tax/royalties".

The documents explain:

...a Treaty could include a proper say in decision-making, the establishment of a truth commission, reparations, a financial settlement (such as seeking a percentage of GDP), the resolution of land, water and resources issues, recognition of authority and customary law...

This a direct quote from the secret Voice documents: "Australia got a whole country for nothing, they haven't even begun to pay for it."

Doesn't that just tell you everything you need to know?

But it gets worse.

According to these documents, they want to abolish the Australian flag, because "the Australian flag symbolised the injustices of colonisation".

This is why I get so angry when Albo says this is a modest proposal.

What's modest about forcing you to change your flag or pay a percentage of the entire economy as reparations?

Sounds like a bloody BIG change to me!

Just to be super clear, this is how their plan works:

They enshrine the divisive Voice in the Constitution and it's there forever.

The Voice forces Australians into a "treaty".

The treaty means Australians pay a percentage of the GDP – that is, a percentage of the entire nation's economy – to the Voice ... every year.

On top of that, Australians are forced to pay "rates/land tax/royalties" to the Voice.

This is why Albo wants you to think you're voting on a "modest" change.

Because when Australians find out the truth, there's no way they'd support it, let alone enshrine it in their Constitution forever.

Yours in unity,

Senator Jacinta Nampijinpa Price
on behalf of FAIR AUSTRALIA

P.S. Thanks to your generous support, FAIR AUSTRALIA's first national campaign ads will hit the airwaves this week. I'll let you know where you can see them when they're live. I know you're going to love 'em!

Wind Turbines at Hilltop region .

These blades for turbines weighs over 80 tonnes, is 90 metres long, 4.8 metres wide and 5.2 metres high and impossible to decompose or recycle.

198 wind turbine blades are in the process of being delivered to a wind farm in Rye Park, with others heading to Flyers Creek.

Politician and bureaucrats are big fabs of these "development" so citizens are powerless

Leanne Corcoran

The power from these wind mills goes to mines.

the everyday person really doesn't know what happens at the big end of town. You may well find that the parent company actually owns the mining company as well as the wind farm. All good - they need their carbon brownie points but I'm wondering if there's much forethought into the logistics of it all - could another wind farm site have been found closer to the mine? And do we know who owns Flyers Creek and where that power is going? Similarly, is this great renewables race similar to the land grab days of old - grab what you can wherever you can and to hell with the consequences. Of course we need alternatives for our energy needs - but perhaps we need to both individually and collectively also learn to conserve energy instead of wasting the stuff (not much point in making more just to use more). Supporting business regionally may sound insignificant but at the very least it may help to reduce food miles as well as other goods and services mileage. Anyway just hoping history will prove me wrong with my lack of faith in how our respective government departments are handling it all.

Why you parking here !!

Because there is a sign says "Fine for parking"!

Ministers return to issue of ending free property usage for Russia

The cabinet is due to again discuss doing away with normalisation-era edicts giving Russia rent free use of properties in Czechia at a meeting on Wednesday.

Ministry of Foreign Affairs officials there is no reason to continue to provide the relevant sites, which were given to the Soviet Union for use in nine Czechoslovak government resolutions from 1970 to 1982, free of charge.

The proposal was on the cabinet's agenda two months ago. However, it was not discussed then and has since been fine-tuned further.

Activists call for expropriation of Prague real estate from family of Russian arms manufacturer

Activists from the group Kaputin protested outside an apartment building belonging to the family of a Russian arms manufacturer in Prague's Žižkov district on Wednesday. They were calling for the building to be expropriated and sold, with the profits going to aid Ukraine, and for the Czech government to apply sanctions more consistently against Russian oligarchs connected to Vladimir Putin.

The apartment building is owned by Rostislav Zorikov, the son-in-law of Russian arms manufacturer Boris Obnosov, who is the CEO of Russia's most important missile and bomb manufacturer, Tactical Missiles Corporation. In addition to the building in Žižkov, the family also owns properties in the Prague districts of Hlubočepy and Barrandov worth several hundred million crowns.